

# XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

## ТРЕТА РЕДОВНА СЕСИЯ

### Стенографски дневникъ

НА

### 16. заседание

Петъкъ, 21 ноемврий 1941 г.

(Открито въ 17 ч. 45 м.)

Председателствувалъ подпредседателътъ Димитъръ Пешевъ. Секретари: Николай Султановъ и Георги Михайловъ.

#### СЪДЪРЖАНИЕ:

| Съобщения:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Стр.     | Стр. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------|
| Отпуски . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 218      |      |
| Предложения . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 218      |      |
| Законопроекти . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 218      |      |
| По дневния редъ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |      |
| Предложения: 1. За одобрение 68. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 3 ноемврий 1941 г., протоколъ № 180, съ което се освобождава отъ гербовъ налогъ сключениятъ на 8 октомврий 1941 г. договоръ за продължение на договора отъ 9 юлий 1941 г., съ който германскиятъ шабъ за свързка е наелъ отъ акционерно дружество „Рила“ — Бургасъ, парахода „Рила“ (Приемане) . . . . .                                                                                                                                                                        | 218      |      |
| 2. За одобряване II постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 септемврий 1941 г., протоколъ № 154, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договора, сключенъ между германския морски шабъ за свързка и г-жа Дра Конфино — София, за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“ (Приемане) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                 | 219      |      |
| 3. За одобряване 25. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 септемврий 1941 г., протоколъ № 146, съ което се разрешава на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, и Народното осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, при увеличението на капиталитъ имъ, съгласно решението на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г., да се облепи протоколътъ, съ който е решено увеличението на капиталитъ имъ, съ следуюема се гербовъ налогъ по чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ и пр. (Приемане) . . . . . | 219      |      |
| 4. За одобрение 12. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, и 25. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 6 септемврий 1941 г., относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договоритъ между германското военно командване и Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване парахолитъ „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“ (Приемане) . . . . .                                                                                                                     | 220      |      |
| 5. За одобрение 41. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, съ което се одобрява, гербовиятъ налогъ върху договора между Столичната голъма община и Електрическото дружество за София и България за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на същото дружество въ България (Приемане) . . . . .                                                                                                                                                                                          | 220      |      |
| 6. За освобождаване отъ износно мито и други данъци и такси 45 тона ситни промити въглища, изнасяни отъ държавнитъ мини „Перникъ“, за нуждитъ на българското царско консулско представителство въ Българъ (Приемане) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 221      |      |
| 7. За освобождаване отъ износно мито и други данъци, такси и гербъ 900 броя мушамы-облѣкло, доставени отъ Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти (Приемане) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 221      |      |
| 8. За одобрение XXXIV. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148. (Приемане) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 222      |      |
| Законопроекти: 1. За сключване заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка, въ продължение на 5 години, по 135.000.000 л. годишно, за мѣроприятията на горитъ (Второ четене) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 222      |      |
| 2. За разрешаване на министра на желѣзницитъ, пошитъ и телеграфитъ да поеме задѣлжение за нуждитъ на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата, въ размѣръ на 2.700.000.000 л., платими въ повече отъ три бюджетни години. (Второ четене) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 223      |      |
| 3. За групиране на частнитъ гори (Първо четене) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 224      |      |
| Говорили: М. Ковачевъ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 226      |      |
| М-ръ Д. Кушевъ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 227      |      |
| 4. За измѣнение на чл. 2 отъ военносѣдебния наредба-законъ (Първо и второ четене) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 228, 229 |      |
| Говорили: П. Стайновъ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 228      |      |
| М-ръ генер. Т. Даскаловъ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 229      |      |
| 5. За укрепяване пороищата и залесяване на България (Първо четене) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 229      |      |
| Тронното слово Избиране представители по области къмъ делегацията по поднасяне отговора на тронното слово . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 218      |      |
| Дневенъ редъ за следващото заседание . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 232      |      |

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: (Звъни) При-  
стѣствувать нужниятъ брой народни представители. От-  
кривамъ заседанието.

(Отстѣствувать народнитъ представители: Алексан-  
дъръ Загоровъ, Александъръ Радоловъ, Ангелъ Вълчевъ,  
Андрю Лулчевъ, Атанасъ Поповъ, д-ръ Божко Ковачевски,  
Георги Рашковъ, Димитъръ Арнаудовъ, Димитъръ Сара-

джовъ, Димитъръ Митковъ, Запрянь Клявковъ, Илия  
Славковъ, Кирилъ Минковъ, Лазаръ Поповъ, Маринъ  
Грозевъ, Михаилъ Йововъ, Найдень Райновъ, Никола Ло-  
гофетовъ, д-ръ Никола Минковъ, Петъръ Грънчаровъ,  
Рашко Атанасовъ, Руси Мариновъ, Светославъ Славовъ,  
Стоянъ Димовъ, Филипъ Махмудиевъ и Христо Таук-  
чиевъ)

Имам да ви направя следните съобщения.  
Председателството е разрешило отпущък на следните г-да народни представители:  
Александър Загоров — 1 ден;  
Андрю Лулчев — 1 ден;  
Д-ръ Божко Ковачевски — 1 ден;  
Димитър Арnaudов — 1 ден;  
Михаил Йовов — 1 ден;  
Найден Райнов — 1 ден;  
Светослав Славов — 1 ден;  
Никола Логофетов — 4 дни, и  
Кирил Минков — 1 ден.

Постъпило е от Министерството на финансите — предложение за одобрение 40. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, досежно извършената от Българската народна банка, за смътка на държавата, обмътна на леи, динари, драхми и германски военни марки през 1940 и 1941 години.

От същото министерство — предложение за освобождаване Валтеръ Егонъ фонъ деръ Хайде от поетия ангажимент да върне изнесената от него за Югославия лека кола „Мерцедес-Бенц“, тип V-170, № 402988 на мотора и шасито, К. С. 38, С. Ф. 3234, като същият се освободи от заплащане на износни мита и други данъци, такси и герб и му се върне оставения депозит от 100.000 л.

От същото министерство — предложение за освобождаване от вносно мито и всякакви други данъци, такси и берии 20.000 кгр. сухобезсолни биволски кожи.

От същото министерство — законопроект за изменение бюджета на Главната дирекция на строежите за 1941 бюджетна година.

От същото министерство — законопроект за изменение и допълнение на членове 9, 39 и 45 от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

От Министерството на търговията, промишлеността и труда — предложение за одобряване IV постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 26 септември 1941 г., протокол № 150, относно вноските по общественото осигуряване и лъкуването на работниците и служащите от Скопска и Битолска области.

От същото министерство — предложение за одобряване 87. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 12 август 1941 г., протокол № 132, относно предаването в притежание на Института за обществено осигуряване движимите и недвижимите имоти, принадлежащи на учрежденията за обществено осигуряване в освободените през 1941 г. земи.

От Министерството на правосъдието — законопроект за допълнение на наредбата-закон за етажната собственост.

От Министерството на земеделието и държавните имоти — законопроект за отстъпване даром на германската държава държавното дворно място от 6000 кв. метра, заедно с сградата в него, намиращо се в гр. Скопие, ул. „Царь Симеон“ № 16, за германско училище.

От Министерството на железниците, пощите и телеграфите — законопроект за пощите, телеграфите и телефоните.

Законопроектите и предложенията са раздадени на г-да народните представители и ще бъдат поставени на дневен ред.

Г-да народни представители! Преди да минем на дневен ред, ще трябва, съгласно чл. 38 от правилника, да изберем по двама души от всяка област, които да влизат в депутатията, която ще има назначението да връчи на Негово Величество Царя приетия отговор на тронното слово.

За тая цел предлагам да се съгласите да бъдат избрани по двама души от всяка област, а именно следните г-да народни представители:

От Шуменска област — Никола Иванов Градев и Василъ Христовъ Велчевъ.

От Плевненска област — Стефанъ Стояновъ Стателовъ и Д-ръ Петко Стойковъ Балкански.

От Старозагорска област — Иванъ Димитровъ Минковъ и Петъръ Савовъ Великовъ.

От Софийска област — Александъръ Симовъ Гиговъ и Стамо Колчевъ Пенчевъ.

От Врачанска област — Гето Кръстевъ Гетовъ и Гаврилъ Ленковъ.

От Бургаска област — Спасъ Ганевъ Райчевъ и Иванъ Славовъ Керемидчиевъ.

От Пловдивска област — Георги Петровъ Кендеровъ и Стефанъ х. Василевъ Караивановъ.

От Русенска област — Ангелъ Стояновъ Чешджиевъ и Иванъ п. Константиновъ п. Ивановъ.

Кои то приематъ това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на точка първа от дневния ред:

Одобрение на проекторешението за одобрение 68. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, което се освобождава от гербовъ налогъ сключеният на 8 октомври 1941 г. договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., с който германският щабъ за свързка е наелъ от акционерно дружество „Рила“ Бургасъ, парахода „Рила“.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

### „МОТИВИ

към проекторешението за одобрение 68. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, с което се освобождава от гербовъ налогъ сключеният на 8 октомври 1941 г. договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., с който германският щабъ за свързка е наелъ от акционерно дружество „Рила“ — Бургасъ, парахода „Рила“.

Г-да народни представители! Германският щабъ за свързка и акционерно дружество „Рила“ — гр. Бургасъ, сключили договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., за отдаване под наем на парахода „Рила“.

Предвидъ на това, че въпросният договоръ е тръгвало да бъде освободенъ от гербовъ налогъ, почитамъ Министерския съвет, съгласно 68-то си постановление, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, реши: „Освобождава се от гербовъ налогъ сключеният на 8 октомври 1941 г. договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., с който германският щабъ за свързка е наелъ от акционерно дружество „Рила“ — Бургасъ, парахода „Рила“.

Като имате предвидъ гореизложеното, имамъ честъ ви помоля, г-да народни представители, да разгледате гласувате в текущата сесия настоящето проекторешение.

Гр. София, ноември 1941 г.

Министъръ на финансите Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение 68. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, с което се освобождава от гербовъ налогъ сключеният на 8 октомври 1941 г. договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., с който германският щабъ за свързка е наелъ от акционерно дружество „Рила“ — Бургасъ, парахода „Рила“.

Одобрява се 68. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, което гласи:

„Освобождава се от гербовъ налогъ сключеният на 8 октомври 1941 г. договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., с който германският щабъ за свързка е наелъ от акционерно дружество „Рила“ — гр. Бургасъ, парахода „Рила“.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще постановя за гласуване. Кои то приематъ проекторешението за одобрение 68. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 ноември 1941 г., протокол № 180, с което се освобождава от гербовъ налогъ сключеният на 8 октомври 1941 г. договоръ за продължение на договора от 9 юли 1941 г., с който германският щабъ за свързка е наелъ от акционерно дружество „Рила“ — Бургасъ, парахода „Рила“, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, втора, от дневния ред:

Одобрение на проекторешението за одобрение II постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 17 септември 1941 г., протокол № 154, относно освобождаването от гербовъ налогъ договора, сключен между германския морски щабъ за свързка и г-жа Доу Конфино — София, за отдаване под наем от после, ната на парахода „Рудничаръ“.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

### „МОТИВИ

към проекторешението за одобряване II постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 1 септември 1941 г., протоколъ № 154, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договора, сключенъ между германския морски щабъ за свързка и г-жа Дора Конфино — София, за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“.

Г-да народни представители! Германскиятъ морски щабъ за свързка и г-жа Дора Конфино — София, сключили договоръ за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“.

Предвидъ на това, че въпросниятъ договоръ трѣбва да бъде освободенъ отъ гербовъ налогъ, почитаемиятъ Министерски съветъ, съ II-то си постановление, взето въ заседанието му отъ 17 септември 1941 г., протоколъ № 154, еши да се освободи отъ гербовъ налогъ договорътъ, сключенъ между германския морски щабъ за свързка и г-жа Дора Конфино — София, за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“.

Като имате предвидъ гореизложеното, имамъ честъ да ви помоля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате въ текущата сесия настоящото проекторешение.

Гр. София, ноември 1941 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение II постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 септември 1941 г., протоколъ № 154, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договора, сключенъ между германския морски щабъ за свързка и г-жа Дора Конфино — София, за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“.

Одобрява се II постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 септември 1941 г., протоколъ № 154, което гласи:

„Освобождава се отъ гербовъ налогъ договорътъ, който е сключенъ между германския морски щабъ за свързка и г-жа Дора Конфино — София, за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ проекторешението за одобрение II постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 септември 1941 г., протоколъ № 154, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договора, сключенъ между германския морски щабъ за свързка и г-жа Дора Конфино — София, за отдаване подъ наемъ отъ последната на парахода „Рудничаръ“, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Минаваме на следната точка, трета, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 септември 1941 г., протоколъ № 146, съ което се разрешава на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, и Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, при увеличението на капиталитъ имъ, съгласно решението на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г., съ следущия се гербовъ налогъ по чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се облепи протоколътъ, съ който е решено увеличението на капиталитъ на горнитъ две дружества.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

### „МОТИВИ

към проекторешението за одобряване XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 септември 1941 г., протоколъ № 146, съ което се разрешава на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, и Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, при увеличението на капиталитъ имъ, съгласно решението на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г., съ следущия се гербовъ налогъ по чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се облепи протоколътъ, съ който е решено увеличението на капиталитъ на горнитъ две дружества.

Г-да народни представители! Съ решение отъ 11 августъ 1941 г. Софийскиятъ областенъ съдъ е утвърдилъ увеличението на капитала съ увеличение стойността на акциитъ на Общо осигурително дружество „Балканъ“ —

София, и Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София.

За удобство дружествата съ замолили министерството да намѣри удобенъ начинъ за събиране на гербовия налогъ, който се следва по чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ.

Предвидъ на това, почитаемиятъ Министерски съветъ съ XXV-то си постановление, взето въ заседанието му отъ 2 септември 1941 г., протоколъ № 146, реши: „На основание чл. 53 отъ закона за гербовия налогъ и по поводъ писмата на Общо осигурително дружество „Балканъ“ подъ № 972, отъ 21 августъ 1941 г., и Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“, разрешава се:

1. Увеличението на стойността на акциитъ на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, установено съ решение отъ 23 юний 1941 г. на общото събрание и утвърдено съ решение на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г. съ по 200 л. на акция или общо увеличението на капитала отъ 12.000.000 л. на 24.000.000 л., да се извърши безъ да се издаватъ нови акции, като само се прещемпелуватъ старитъ такива. Следущиятъ се гербовъ налогъ по 1%, съгласно чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се събере, като гербовитъ марки да се залепятъ върху преписъ отъ протокола, съ който е решено увеличението, и този протоколъ да се съхранява въ каситъ на дружеството, за да е на разположение винаги на съответнитъ власти за проверка. Ако дружеството желае да избѣгне задължението да съхранява този протоколъ, може да го представи съ специално заявление на Софийското градско данъчно управление.

Върху прещемпелуванитъ акции следва да се отбележи, че гербовиятъ налогъ е събранъ и облепенъ върху протокола.

2. Увеличението на стойността на акциитъ на Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, решено на 23 юний 1941 г. отъ годишното събрание и утвърдено съ решение на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г. съ по 50 л. на акция, или отъ 20.000.000 л. на 25.000.000 л., да се извърши безъ да се издаватъ нови акции, като само се прещемпелуватъ старитъ такива. Следущиятъ се гербовъ налогъ по 1%, съгласно чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се събере, като гербовитъ марки да се залепятъ върху преписъ отъ протокола, съ който е решено увеличението, и този протоколъ да се съхранява въ каситъ на дружеството, за да е на разположение винаги на съответнитъ власти за проверка. Ако дружеството желае да избѣгне задължението да съхранява този протоколъ, може да го представи съ специално заявление на Софийското градско данъчно управление.

Върху прещемпелуванитъ акции следва да се отбележи, че гербовиятъ налогъ е събранъ и облепенъ върху протокола.

Като имате предвидъ гореизложеното, имамъ честъ да ви помоля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате въ текущата сесия настоящото пректрешение.

Гр. София, ноември 1941 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 септември 1941 г., протоколъ № 146, съ което се разрешава на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, и Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, при увеличението на капиталитъ имъ, съгласно решението на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г., съ следущия се гербовъ налогъ по чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ да се облепи протоколътъ, съ който е решено увеличението на капиталитъ на горнитъ две дружества.

Одобрява се XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 септември 1941 г., протоколъ № 146, което гласи:

„На основание чл. 53 отъ закона за гербовия налогъ и по поводъ писмата на Общо преосигурително дружество „Балканъ“, подъ № 972, отъ 21 августъ 1941 г., и на Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ разрешава се:

1. Увеличението на стойността на акциитъ на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, установено съ решение отъ 23 юний 1941 г. на общото събрание и утвърдено съ решение на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г. съ по 200 л. на акция или общо увеличението на капитала отъ 12.000.000 л. на 24.000.000 л., да се извърши безъ да се издаватъ нови акции, като само се прещемпелуватъ старитъ такива. Следущиятъ се гер-

бовъ налогъ по 1%, съгласно чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се събере, като гербовитъ марки да се залепятъ върху преписъ отъ протокола, съ който е решено увеличението, и този протоколъ да се съхранява въ каситъ на дружеството, за да е на разположение винаги на съответнитъ власти за провѣрка. Ако дружеството желае да избѣгне задължението да съхранява този протоколъ, може да го представи съ специално заявление на Софийското градско данъчно управление.

Върху прещемпелуванитъ акции следва да се отбележи, че гербовиятъ налогъ е събранъ и облепенъ върху протокола.

2. Увеличението на стойността на акциитъ на Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, решено на 23 юний 1941 г. отъ годишното събрание и утвърдено съ решение на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г. съ по 50 л. на акция, или отъ 20.000.000 л. на 25.000.000 л. да се извърши безъ да се издаватъ нови акции, като само се прещемпелуваатъ старитъ такива. Следующиятъ се гербовъ налогъ по 1%, съгласно чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се събере, като гербовитъ марки да се залепятъ върху преписъ отъ протокола, съ който е решено увеличението, и този протоколъ да се съхранява въ каситъ на дружеството, за да е на разположение винаги на съответнитъ власти за провѣрка. Ако дружеството желае да избѣгне задължението да съхранява този протоколъ, може да го представи съ специално заявление на Софийското градско данъчно управление.

Върху прещемпелуванитъ акции следва да се отбележи, че гербовиятъ налогъ е събранъ и облепенъ върху протокола.

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 септемврий 1941 г., протоколъ № 146, съ което се разрешава на Общо осигурително дружество „Балканъ“ — София, и Народно осигурително дружество „Балканъ-пожаръ и транспортъ“ — София, при увеличението на капиталитъ имъ, съгласно решението на Софийския областенъ съдъ отъ 11 августъ 1941 г., съ следущия се гербовъ налогъ по чл. 30, точка 1, отъ закона за гербовия налогъ, да се облепи протоколътъ, съ който е решено увеличението на капиталитъ на горнитъ две дружества, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, четвърта, отъ дневния редъ:

**Одобрение на проекторешението за одобрение XII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, и XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договоритъ, сключени между германското военно командуване и Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване параходитъ: „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“.**

Моля г-на докладчика да го прочете.

**Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)**

### „МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобряване XII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, и XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договоритъ, сключени между германското военно командуване и Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване параходитъ: „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“.

Г-да народни представители! Германското военно командуване въ България и Българското търговско параходно дружество — Варна, сж сключили договори за използване параходитъ: „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“.

Предвидъ на това, че въпроснитъ договори трѣбва да бъдатъ освободени отъ гербовъ налогъ. Почитаемиятъ Министерски съветъ, съ XII-то си постановление, взето въ заседанието му отъ 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, и XXV-то постановление, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, реши да се освободятъ отъ гербовъ налогъ договоритъ, сключени между герман-

ското военно командуване и Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване на параходитъ „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“.

Като имате предвидъ гореизложеното, имамъ честь, ви помоля, г-да народни представители, да разгледате гласуване въ текущата сесия настоящото проекторешение.

Гр. София, ноемврий 1941 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение XII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, и XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договоритъ, сключени между германското военно командуване и Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване параходитъ: „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“.

Одобрява се XII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието отъ 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, което гласи:

„Освобождава се отъ гербовъ налогъ новиятъ договоръ, сключенъ между германското военно командуване Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване параходитъ: „Бургасъ“ и „Фердинандъ“ XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, което гласи:

„Освобождава се отъ гербовъ налогъ договорътъ, който предстои да се сключи между Българското параходно дружество — Варна, и германското военно командуване за отдаване подъ наемъ на параходитъ „Родина“ и „Балканъ“ на Германската военна marina.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение XII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 26 юлий 1941 г., протоколъ № 126, и XXV-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, относно освобождаването отъ гербовъ налогъ договоритъ, сключени между германското военно командуване и Българското търговско параходно дружество — Варна, за използване параходитъ: „Бургасъ“, „Фердинандъ“, „Родина“ и „Балканъ“, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, пета, отъ дневния редъ

**Одобрение на проекторешението за одобрение 41. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, съ което се одобрява, гербовиятъ налогъ върху договора между Столичната голѣма община и „Електрическото дружество за София и България“ за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сжщото дружество въ България да се внесе съ вносенъ листъ въ държавенъ приходъ по § 33 отъ бюджета на държавата.**

Моля г-на докладчика да го прочете.

**Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)**

### „МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобряване 41. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, съ което се одобрява, гербовиятъ налогъ върху договора между Столичната голѣма община и „Електрическото дружество за София и България“ за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сжщото дружество въ България да се внесе съ вносенъ листъ въ държавенъ приходъ по § 33 отъ бюджета на държавата

Г-да народни представители! Столичната голѣма община и „Електрическото дружество за София и България“ сж сключили договоръ за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сжщото дружество въ България.

Предвидъ на това, че въпросниятъ договоръ е трѣбвало да бъде обгербванъ, както и да се опредѣли начинътъ на унищожението на горбовитъ марки и размѣрътъ на следущия се гербовъ налогъ, почитаемиятъ Министерски съветъ, съ 41-то си постановление, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, реши: „Одобрява се, гербовиятъ налогъ върху договора

между Столичната голѣма община и „Електрическото дружество за София и България“ за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сѣщото дружество въ България, съгласно специалния за целѣта законъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 156, отъ 17 юлий 1941 г., да се внесе съ вносенъ листъ на държавенъ приходъ по § 33 отъ бюджета на държавата.

Следуемиятъ се гербовъ налогъ върху договора следва да се плати само половината съгласно чл. 9 отъ поменатия по-горе законъ и чл. 9 отъ двустранното съглашение между общината и дружеството.

Като имате предвидъ горензложеното, имамъ честь да ви помоля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате въ текущата сесия настоящото проекторешение.

Гр. София, ноемврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение 41. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, съ което се одобрява, гербовиятъ налогъ върху договора между Столичната голѣма община и „Електрическото дружество за София и България“ за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сѣщото дружество въ България да се внесе съ вносенъ листъ въ държавенъ приходъ по § 33 отъ бюджета на държавата.

Одобрява се 41. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, което гласи:

„Одобрява се, гербовиятъ налогъ върху договора между Столичната голѣма община и Електрическото дружество за София и България за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сѣщото дружество въ България, съгласно специалния за целѣта законъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 156, отъ 17 юлий 1941 г., да се внесе съ вносенъ листъ на държавенъ приходъ по § 33 отъ бюджета на държавата.

Следуемиятъ се гербовъ налогъ върху договора следва да се плати само половината, съгласно чл. 9 отъ поменатия по-горе законъ и чл. 9 отъ двустранното съглашение между общината и дружеството.“

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение 41. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септемврий 1941 г., протоколъ № 156, съ което се одобрява гербовиятъ налогъ върху договора между Столичната голѣма община и „Електрическото дружество за София и България“ за уреждане отношенията имъ въ връзка съ откупуване на концесията на сѣщото дружество въ България да се внесе съ вносенъ листъ въ държавенъ приходъ по § 33 отъ бюджета на държавата, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, шеста, отъ дневния редъ:

**Одобрение на проекторешението за освобождаване отъ износно мито и други данѣци и такси 45 тона ситни промити вѣглища, изнасяни отъ държавнитѣ мини „Перникъ“ за нуждитѣ на българското царско консулско представителство въ Бѣлградъ.**

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

### „МОТИВИ

къмъ проекторешението за освобождаване отъ износно мито и други данѣци и такси 45 тона ситни промити вѣглища, изнасяни отъ държавнитѣ мини „Перникъ“, за нуждитѣ на българското царско консулско представителство въ Бѣлградъ.

Г-да народни представители! Съ писмо № 66835, отъ 22 октомврий т. г., държавнитѣ мини „Перникъ“ съобщаватъ, че при тѣхъ имало предплатени 45 тона ситни промити вѣглища, поржчани отъ българското царско консулско представителство въ Бѣлградъ.

Въ сѣщото се моли, казаното количество вѣглища да бъдатъ освободени отъ заплащане на износно мито и други данѣци и такси.

Понеже въ закона за митницитѣ липсва положение, по силата на което да се извърши това, то сѣщото може да стане само по законодателенъ редъ.

Горното като излагамъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целѣта проекторешение.

Гр. София, ноемврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ износно мито и други данѣци и такси 45 тона ситни промити вѣглища, изнасяни отъ държавнитѣ мини „Перникъ“ за нуждитѣ на българското царско консулско представителство въ Бѣлградъ.

Одобрява се да се освободятъ отъ заплащане на износно мито и други данѣци и такси изнасянитѣ отъ държавнитѣ мини „Перникъ“ 45 тона ситни промити вѣглища за нуждитѣ на българското царско консулско представителство въ Бѣлградъ.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за освобождаване отъ износно мито и други данѣци и такси 45 тона ситни промити вѣглища, изнасяни отъ държавнитѣ мини „Перникъ“ за нуждитѣ на българското царско консулско представителство въ Бѣлградъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, седма, отъ дневния редъ:

**Одобряване на проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и други данѣци, такси и гербъ 900 броя муш-мушамии-облѣкло, доставени отъ Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти.**

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

### „МОТИВИ

къмъ проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и други данѣци, такси и гербъ 900 броя муш-мушамии-облѣкло, доставени отъ Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти.

Г-да народни представители! Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти съ писмо № 25178, отъ 25 октомврий 1941 г. съобщава, че служителитѣ при сѣщото министерство, особено тия отъ Санитарно-ветеринарниятъ отдѣлъ, поради естеството на работата, която извършватъ, сѣ заставени да ходятъ постоянно и въ всѣко време на годината по селата и да работятъ на открито, особено при масовитѣ прегледи на еднокопитнитѣ животни, туберкулинизирване, ваксиниране и пр. на домашнитѣ животни. Изпълнявайки своята служба, чиновницитѣ сѣ изложени постоянно на дъждъ и вѣтъръ и, за да могатъ да работятъ, необходимо е да сѣ снабдени съ плътно облѣкло-мушамии, които би трѣбовало да имъ се набавятъ отъ държавата.

Въ момента, обаче, не може да се предявява подобно искане за доставка, поради бюджетни причини.

Държавата, обаче, може да подпомогне служителитѣ при Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти, като освободи отъ мито и други данѣци, такси и гербъ мушамитѣ, които сѣщото министерство ще достави за своитѣ чиновници.

Горното като излагамъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целѣта проекторешение.

Гр. София, ноемврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ.

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ вносно мито и други данѣци, такси и гербъ 900 броя мушамии-облѣкло, доставени отъ Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти.

Одобрява се следното:

Да се освободятъ отъ вносно мито и други данѣци, такси и гербъ 900 броя мушамии-облѣкло, включително и амбалажа имъ, които Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти ще достави за нуждитѣ на персонала.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и други данѣци, такси и гербъ 900 броя мушамии-облѣкло, доставени отъ Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, осма, отъ дневния редъ:

**Одобрение на проекторешението за одобрение на XXXIV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148.**

Моля г-на докладчика да го прочете.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

### „МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение XXXIV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148.

Г-да народни представители! Въ желанието си да въздействува за по-бързото подобрене на овцевъдството въ страната, презъ миналата година, Министерството на земедълието и държавните имоти предприе въ нѣколко райони отъ Северна и Южна България кръстосване на мѣстни овце съ кочове отъ расата Меринофлайшъ, като за целта предварително бѣха доставени отъ Германия 800 коча и 500 овце отъ сѣщата раса.

Резултатитъ отъ това кръстосване сѣ много добри и, за да се засили и разшири работата по подобрене на овцевъдството въ това отношение, презъ м. юлий т. г. се закупиха още 725 коча отъ дружество „Вотирагъ“ — Берлинъ, чрезъ специално назначена комисия. Закупуването на последнитъ кочове се извърши възъ основа на XXXIX постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 27 юлий 1941 г.

Комисията е спазрила, закупила и приела кочоветъ въ Виена — Германия, при изричното условие, че дружеството-доставчикъ ще бѣде освободено, върху тази доставка, отъ плащане на мита и други бѣрии, съгласно чл. 10 отъ закона за данъка върху приходитъ, и отъ герба, съгласно чл. 30 отъ закона за гербовия налогъ и чл. 180 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Едновременно съ горната доставка, комисията е приела и 20 коча отъ сѣщата раса, които дружество „Вотирагъ“ подарява на Министерството на земедълието и държавните имоти, съ молба тѣзи кочове да послужатъ за подобрене на овцевъдството въ Южна Добруджа.

Тѣй като законътъ за данъка върху приходитъ предвижда плащане на данък-занятие, въ случай, когато доставката е надъ 100.000 л., Министерскиятъ съветъ въ заседанието си отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, съ XXXIV постановление отъ сѣщата дата, постанови, че при доставката на 725 коча отъ расата Меринофлайшъ за нуждитъ на Министерството на земедълието и държавните имоти, на обща сума около 210.000 райхсмарки отъ Германското дружество „Вотирагъ“ — Берлинъ, подаренитъ 20 коча отъ сѣщото дружество и 5.090 кгр. овесъ и 8.440 кгр. сѣно за храна на тѣзи кочове, по вносна декларация № 16941/2402, отъ 29 юлий 1941 г., дружеството-доставчикъ се освобождава отъ плащане на общински налогъ и всѣкакви други държавни и общински данѣци, включително и данъка по чл. 10, точка 2, отъ наредбата-законъ за данъка върху приходитъ, такси и бѣрии, вносно мито, гербъ и адвалорнитъ такси.

Това постановление представямъ на вашето внимание, съ молба да го одобрите чрезъ надлежно гласуване на предложено то тукъ проекторешение.

Гр. София, 14 ноемврий 1941 г.

Министъръ на земедълието и държавните имоти:  
**Д. Кушевъ**

### ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение на XXXIV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148.

Одобрява се XXXIV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, което гласи:

„При доставката на 725 коча за нуждитъ на Министерството на земедълието и държавните имоти, на обща сума около 210.000 райхсмарки, отъ расата Меринофлайшъ, отъ германското дружество „Вотирагъ“ — Берлинъ (Болеундъ Тирхаре А. Г. Вотирагъ), подаренитъ 20 коча отъ сѣщото дружество и 5.090 кгр. овесъ и 8.440 кгр. сѣно за храна на тѣзи кочове, по вносна декларация № 16941/2402, отъ 29 септемврий 1941 г., дружеството-доставчикъ се освобождава отъ плащане на общински налогъ и всѣкакви други държавни и общински данѣци, включително и данъка по чл. 10, точка 2, отъ закона за данъка върху приходитъ, такси и бѣрии, вносно мито, гербъ и адвалорнитъ такси.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение на XXXIV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 септемврий 1941 г., протоколъ № 148, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-да народни представители! Моля да се съгласите да предвидите дневния редъ, като пристѣпимъ сега къмъ разглеждане на точки 12 и 13 и следъ това да продължимъ съ точки 9, 10 и 11. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на точка дванадесета отъ дневния редъ, която става точка девета:

**Второ четене на законопроекта за сключване заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка, въ продължение на 5 години по 135.000.000 л. годишно, за мѣроприятия по горитъ.**

Моля г-на докладчика да докладва.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

### „ЗАКОНЪ

за сключване заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка, въ продължение на 5 години по 135.000.000 л. годишно, за мѣроприятия по горитъ.

Чл. 1. Разрешава се на министра на финанситъ да сключи заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка, въ размѣръ на 675.000.000 л., за следнитъ мѣроприятия по горитъ:

1. За укрепяване на пороищата и залесяване . . . . . 250.000.000 л.
2. За залесяване пожарищата, сѣщната и голинитъ, попълване на рѣдинитъ, замѣняване на по-малопенни съ по-ценни дървесни видове и превръщане низкостѣблени насаждения въ високостѣблени въ държавнитъ гори . . . . . 75.000.000 „
3. За направа, поддръжане и поправка на горски пътища въ държавнитъ гори . . . . . 250.000.000 „
4. За подобрителни мѣроприятия и строежи въ държавнитъ високопланински и горски пасища . . . . . 25.000.000 „
5. За направа и поправка на жилища за работницитъ и обори за работния добитъкъ и други сгради, въ държавнитъ горски стопанства . . . . . 60.000.000 „
6. За ограничаване на държавнитъ гори съ трайни знаци . . . . . 15.000.000 „

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ заглавието и чл. 1, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 2. Сумата отъ заема ще се използва въ срокъ отъ 5 години. Презъ всѣка година ще се теглятъ по 135.000.000 л., а последното теглене да стане не по-късно отъ 31 октомврий 1946 г.“

Къмъ чл. 2 комисията прибави следната забележка: (Чете)

„Неизразходванитъ суми за отдѣлнитъ мѣроприятия (по отдѣлнитъ кредити) презъ течението на една година могатъ да се изразходватъ за сѣщата целъ презъ следнитъ години.“

Разпредѣлението на кредититъ става отъ министра на земедълието и държавните имоти.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 2, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 3. Българската земеделска и кооперативна банка ще внася въ държавното съкровище за смѣтка на Министерството на земедълието и държавните имоти, при поискване отъ министра на последното, въ зависимостъ отъ нуждитъ, отдѣлни суми, закрѣпени въ милиони лева, до размѣръ на пълната сума на заема.“

Заемътъ ще носи годишно 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub>% лихва върху отдѣлнитъ суми отъ деня на получаването имъ.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 4. Изтегленитъ суми до 1 ноемврий 1946 г., увеличени съ изтеклитъ лихви, капитализирани 6-месечно, се превръщатъ на същата дата въ анюитетенъ заемъ, представляванъ отъ облигации, носещи 6½% годишна лихва, платима въ края на всѣко шестмесечие срещу купони съ падежъ 1 май и 1 ноемврий.

Падежътъ на първия купонъ е 1 май 1947 г.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 4, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 5. Облигациитъ ще бждатъ на приносителъ отъ по 1.000.000 л. всѣка, като за останалата сума, по-малка отъ 1.000.000 л., до покриване на общата сума на заема, ще се издадатъ облигации отъ по 100.000 л., а сумата, която ще се окаже по-малка отъ 100.000 л., ще бжде изплатена въ брой.

Формата и съдържанието на облигациитъ ще се определятъ отъ министъра на финанситъ. Облигациитъ ще бждатъ скрепени съ факсимиланитъ подписи на министъра на финанситъ и на главния директоръ на държавнитъ и на гарантиранитъ отъ държавата дългове.

Облигациитъ по заема ще бждатъ скрепени и съ контролни саморѣчни подписи на представители на Главната дирекция на държавнитъ и на гарантиранитъ отъ държавата дългове и на Българската земеделска и кооперативна банка.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 5, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 6. Погасяването на облигациитъ ще се извършва шестмесечно въ срокъ отъ 20 години — на 1 май и на 1 ноемврий всѣка година по реда на номерата на облигациитъ, споредъ една таблица, отпечатана на гърба имъ, съдържаща приблизително равни шестмесечия за погасяването и за лихвата.

Първото погашение ще се извърши на 1 май 1947 г.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 6, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 7. Купонитъ съ изтеклъ падежъ и подлежащитъ на погашение облигации се изплащатъ отъ Българската народна банка.

Изплащането на облигациитъ става едновременно съ съответния настѣпилъ купонъ.

Представенитъ за изплащане облигации трѣбва да бждатъ придружени съ всички купони, падежътъ на които не е настѣпилъ на опредѣлената за изплащане дата; стойността на непредставенитъ купони се спада отъ капитала, който следва да се изплати на приносителя.

За службата по заема Българската народна банка получава комисиона ¼% върху номиналната стойностъ на изплатенитъ облигации и ½% върху изплатенитъ купони съ изтеклъ падежъ.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 7, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 8. Необходимитъ кредити за изплащане на лихвитъ и погашения по заема, включително и комисионата на Българската народна банка, се предвиждатъ всѣка година въ бюджета на Главната дирекция на държавнитъ и на гарантиранитъ отъ държавата дългове.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 8, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 9. Облигациитъ се освобождаватъ отъ всѣкакви сегашни и бждещи държавни и други данѣци, такси, берии, гербовъ налогъ и др., а лихвитъ отъ тѣхъ — отъ прѣжитъ данѣци по наредбата-законъ за данѣка върху приходитъ, както и отъ всички други сегашни и бждещи данѣци и гербовъ налогъ.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 9, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 10. Неизлѣзлитъ въ погашение облигации се приематъ по номиналната имъ стойностъ за залогъ и гаранция, съгласно закона за бюджета, отчетността и предприятията.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 10, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)**

„Чл. 11. Непредставенитъ за изплащане купони въ продължение на 5 години, отъ деня на падежа имъ, се покриватъ съ давностъ въ полза на държавното съкровище. Тоя срокъ за облигациитъ, изплащането на които е настѣпило, е 15 години.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 11, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на точка тринадесета отъ дневния редъ, която става точка десета:

**Второ четене на законопроекта за разрешаване на министъра на желѣзницитъ, пошитъ и телеграфитъ да поеме задължение за нуждитъ на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата въ размѣръ на 2.700.000.000 л., платими за повече отъ 3 бюджетни години,**

Моля г-на докладчика да докладва.

**Докладчикъ Гето Кръстевъ: (Чете)**

### „ЗАКОНЪ

за разрешаване на министъра на желѣзницитъ, пошитъ и телеграфитъ да поеме задължение за нуждитъ на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата въ размѣръ на 2.700.000.000 л., платими въ повече отъ 3 бюджетни години.

Чл. 1. Разрешава се на министъра на желѣзницитъ, пошитъ и телеграфитъ да поеме задължение въ размѣръ на 2.700.000.000 л., за доставка отъ Германия на локомотиви, вагони, резервни части, релси, стрелки и дребенъ желѣзопѣтенъ материалъ, сѣчивни машини, телеграфни и телефонни материали, осигурителни инсталации, кантари и други желѣзопѣтни инсталации, съоръжения и материали. Задълженията да засегнатъ последователно до седемъ бюджетни години, начинай отъ бюджета за 1943 г. за изплащане погашенията, а за плащане на лихвитъ, начинай отъ 1 януарий 1942 г. чрезъ полугодишни вноски.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ заглавието и чл. 1, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Гето Кръстевъ: (Чете)**

„Чл. 2. Означенитъ въ чл. 1 доставки да станатъ по реда на чл. 120а отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, като договорящитъ съ държавата страни се освобождаватъ отъ всички данѣци, налози, мита, берии, такси, гербовъ налогъ и др., по който и да било законъ, съ изключение на представителския данѣкъ, който да се плаща въ размѣръ, важещъ законно въ деня на подписване договора.“

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Гето Кръстевъ: (Чете)**

„Чл. 3. Изплащане доставкитъ по този законъ да става отъ Българската народна банка и то на следнитъ срокове: а) 1/3 при порѣчването (подписване на договора); б) 1/3 при приемането въ полуготово състояние, и в) 1/3 (остатѣка) при доставянето.

Отпускането на аванси по горния редъ да става срещу гаранция (контра-акредитивъ) отъ български или чужди банки, одобрени отъ министъра на желѣзницитъ, пошитъ и телеграфитъ, следъ като предварително е взето мнението на Българската народна банка.

Ако се касае за стоки, при които не сж необходими, нито за строежа, нито за конструктивната им работа, специални срокове, плащането на втората и третата вноски става наведнаж при доставянето.

Забележка I. Междинното (частично) приемане въ полуготово състояние, въ зависимост от което ще стане плащането на 1/3 по буква „б“ на настоящия членъ, да се определя споредъ естеството на предприятието въ договора.

Забележка II. Подъ последно плащане при доставянето въ всички случаи се разбира плащане срещу предаване на документитъ, безъ задържане най-късно 20 дни следъ пристигане на стоката на българска граница.

Комисията залича забележка II къмъ този членъ.

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 3, както е приетъ отъ комисията и както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Гето Кръстевъ:** (Чете)

„Чл. 4. Българската народна банка да извършва плащания по този законъ следъ предварително дадено съгласие отъ Върховната смѣтна палата. За изплатенитъ отъ банката суми Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата да издава едновременно на нейно име съкровищни бонове, съ годишна лихва, равна на официалния скотовъ процентъ на банката, която лихва, обаче, въ никой случай не може да надминава 5%, считано отъ датата на превода на сумитъ до съответнитъ падежи, по предварително одобрени отъ Върховната смѣтна палата смѣтки за лихвитъ. Бонветъ могатъ да бждатъ авансови и такива за изплащане стойността на изпълнени и редовно приети доставки, както и само за лихвитъ.

Разрешава се на Българската народна банка да увеличи процента, предвиденъ въ забележката къмъ чл. 35, пунктъ 17, отъ устройствения ѝ законъ до размѣра на поетитъ задължения, посочени въ чл. 1 на настоящия законъ.“

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 4, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Гето Кръстевъ:** (Чете)

„Чл. 5. Необходимитъ кредити за изплащане издаденитъ съкровищни бонове за сума 2.700.000.000 л. и за съответнитъ на тази сума лихви да се предвиждатъ ежегодно въ бюджета на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата, начиная отъ 1 януарий 1942 г., само за лихвитъ, а отъ 1 януарий 1943 г. и за погашенията, а за сумата 80.000.000 л. (разлика между стойността на локомотивитъ, които ще се доставятъ по този законъ, и стойността на локомотивитъ, чийто доставка е възложена презъ 1940 г.) и за съответнитъ на тази сума лихви — въ бюджета на Главната дирекция на държавнитъ и на гарантиранитъ отъ държавата дългове, начиная отъ казанитъ по-горе дати.“

Комисията залича втората частъ отъ текста на чл. 5, именно отъ думитъ: „а за сумата 80.000.000 л.“ и пр. до края.

**Председателстващъ Димитъръ Пешевъ:** Които приематъ чл. 5, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Понеже г-нъ министърътъ на войната въ момента отсъствува, не можемъ да разгледаме точка девета отъ дневния редъ: второ четене на законопроекта за измѣнение на военносъдебния наредба-законъ.

Минаваме на следната точка, десета, отъ дневния редъ, която става точка единадесета:

**Първо четене на законопроекта за групиране на частнитъ гори.**

Г-да народни представители! Предвидъ на това, че законопроектътъ е доста дълъгъ, моля да се съгласите при доклада да бждатъ прочетени само мотивитъ къмъ него. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете само мотивитъ къмъ законопроекта.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ:** (Чете)

**„МОТИВИ**

**къмъ законопроекта за групиране на частнитъ гори**

Г-да народни представители! Частнитъ гори въ старитъ предѣли на страната ни възлизатъ къмъ 5 милиона декара, или съставляватъ крѣгло 1/5 отъ цѣлата горска площъ. Тѣхното разпределение по области е крайно неравномерно. Така, докато въ Шуменска, Бургаска и Старагорска области тѣ заематъ незначителни проценти — 3, 4 и 7, за останалитъ области процентътъ имъ нараства значително: въ Софийска — 22, въ Пловдивска — 44 и въ Врачанска — 59 отъ общата горска площъ. Само 14% отъ всички частни гори, включително и горитъ на 60-тѣ горовладѣлски кооперации въ Асеновградска и Девинска околии, сж съ площъ надъ 500 декара, а останалитъ 84% се притежаватъ крѣгло отъ 472.000 горовладѣлци, разпокъсани на крѣгло 800.000 къса.

Поради своята маломѣрност и разпокъсаност по мѣсто и притежание, отъ една страна, а, отъ друга — поради липса на каквито и да било грижи за правилното стопанисване на частнитъ гори отъ страна на собственицитъ имъ, по-големата частъ отъ тѣхъ сж въ много лошо състояние, слабо продуктивни, на мѣста съвършено унищожени и образуватъ поройни огнища. Вследствие на това повечето отъ тѣзи гори, които биха могли да иматъ много по-големо значение за собственицитъ имъ и за народното стопанство, сега сж източникъ главно на стопански вреди.

Единствената възможност да се запазятъ и подобрятъ съществуващитъ частни гори, както и да се създадатъ на мѣстото на унищоженитъ такива нови гори, е да се групиратъ сѣщитъ въ по-големѣ комплекси. Това може да се постигне или като се превърнатъ частнитъ гори въ държавни, общински или селски такива, или, най-после, като се групиратъ въ горско-стопански (горовладѣлски) кооперации и задруги. При съвременнитъ презоци и социални условия най-добриятъ начинъ за групиране на частнитъ гори въ по-големѣ комплекси се явяватъ горско-стопанскитъ кооперации и задруги. Този начинъ съдѣржа, отъ една страна, основното горско-стопанско изискване за правилното стопанисване и пазене на горитъ, като предлага комплекси гори съ по-големѣ площи, а, отъ друга страна — запазва частната собственост, при известни ограничения на ползуването отъ нея.

Досегашиятъ опитъ въ Асеновградско, Девинско и Смолянско, където сж образувани (на основание специалния законъ за продажба на нѣкои държавни гори на досегашиитъ яйлакопритежатели) 60 горовладѣлчески кооперации, ни учи, че групирането на частнитъ гори и други горски земи може да се постигне успѣшно само по приудителенъ начинъ и че сѣщото дава много добри резултати.

За да може да се постигнатъ сѣщитъ резултати и въ останалитъ предѣли на страната, Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти, респективно Дирекцията на горитъ и лова, изработи приложението тукъ законопроекта за групиране на частнитъ гори. Съ гласуването на този законопроектъ ще се създадатъ реални възможности за следното:

1. Запазване, подобрене и рационално стопанисване на частнитъ гори, чрезъ което ще се повиши прѣката и ко-свената имъ производителностъ и ще се предотврати до го-лѣма степенъ образуване на пороищата.

2. Постигане на по-големѣ финансови изгоди за горовладѣлцитъ, произтичащи отъ увеличеното производство на тѣхнитъ земи и отъ задружното извършване на всички мѣроприятия по производството и подобренieto състоянието на горитъ, както и за тѣхното упазване.

3. Намаляване броя на сѣчищата чрезъ тѣхното групиране, а чрезъ това увеличаване пасищнитъ обекти за до-битѣка на мѣстното население.

4. Намаляване на сѣдебнитъ и личнитъ спорове за соб-ственостъ на гори, следъ като се премахнатъ реалнитъ гра-ници на частнитъ притежания и пр.

Предвидъ на гореизложеното, моля, г-да народни пред-ставители, да разгледайте и гласувате въ текущата сесия предложения законопроекта за групиране на частнитъ гори.

Гр. София, октомврий 1491 г.

Министъръ на земедѣлието и държавнитъ имоти:

**Д. Кушевъ**

(Ето текстът на законопроекта:

## ЗАКОНОПРОЕКТЪ

### За групиране на частните гори.

Чл. 1. Всички частни гори и земи, определени за предмет на горско стопанство, които съставляват цялостни комплекси, или наблизу разположени късове, незабавно от броя на собствениците и площта на отделните — реални или идеални — имуществени владения, се групират в общи горски стопанства и се стопанисват на кооперативни или задружни начала, със общо ползуване (етатъ).

Чл. 2. Не подлежат на задължително групиране в общи горски стопанства:

а) уединените и маломбрните комплекси частни гори, със площ под 500 декара, които нямат охранително значение;

б) уединените частни гори, със едно и двучислено владение, ако площта им надвишава 1.000 декара, за високостъблените гори и 3.000 декара за низкостъблените гори;

в) частните гори в землищата на разпръснатите (колибарските) селища — ако площта на тези гори в всяко населено място не надвишава 500 декара.

Чл. 3. Когато стопанските условия налагат, в общите горски стопанства могат да се включват:

а) малките по площ гори — под 1.000 декара за високостъблените и под 3.000 декара за низкостъблените държавни, общински и други обществени гори, изключая манастирските;

б) обществените големи площи, определени за предмет на горско стопанство.

Собствениците на общинските гори и земи, включени в общите горски стопанства, придобиват право на колективни членове в сдружението.

Чл. 4. Задължителното групиране на частните гори в общи горски стопанства става последователно — в зависимост от нуждите и възможностите, по решение на постоянния горски съвет, одобрено от министъра на земеделието и държавните имоти.

Чл. 5. Външните граници на общите горски стопанства (ревири) се определят от комисия, в състав: местния районен горски инспектор, местния лесничей и един общински съветник, избран от засилената общинска управа. Протоколите на комисията се утвърждават от министъра на земеделието и държавните имоти.

Чл. 6. При определяне външните граници на общите горски стопанства трябва да се има предвид:

а) горските стопанства да имат закреплен вид и да са ограничени по възможност със ясно очертани естествени линии;

б) по възможност да не се включват в едно горско стопанство горите от землищата на две или повече населени места;

в) частните гори в землището на едно населено място да се групират по възможност в едно общо горско стопанство, и

г) ако за удобство при стопанисването и ползуването е необходимо да се образуват в землището на едно населено място две или повече горски стопанства, площта им трябва да бъде най-малко 1.000 декара за високостъблените гори и 3.000 декара за низкостъблените гори.

Чл. 7. Групираните гори се стопанисват на кооперативни или задружни начала.

Чл. 8. Горско-стопанските кооперации се образуват в срок от 6 месеца след писменото съобщение до съответния общински кмет за утвърждаването на протоколите по чл. 5 от настоящия закон.

Уставите на образуваните горско-стопански кооперации се утвърждават по надлежния ред, след предварителното им одобрение от министъра на земеделието и държавните имоти, или от упълномощеното от него длъжностно лице.

Чл. 9. В землището на едно населено място се образува само една горско-стопанска кооперация, със отделни сметки за влизаните в нея горски стопанства, а по изключение и с предварителното разрешение на Министерството на земеделието и държавните имоти, може да се образуват — ако частните гори са групирани в две или повече горски стопанства — две или повече горско-стопански кооперации.

Образуваните горско-стопански кооперации не може да се разтурват.

Чл. 10. Една горско-стопанска кооперация може да притежава и стопанисва две или повече общи горски стопанства, ако са в землището на съответното населено място.

Чл. 11. В горско-стопанските кооперации могат да членуват, по право, всички собственици на имоти, определени за предмет на горско стопанство и включени в групираните горски стопанства.

Ако в общите горски стопанства са включени държавни, общински и други обществени гори и други категории земи, държавата, общините и другите обществени учреждения и стопанства членуват в горовладелските кооперации по право, като колективни членове.

Чл. 12. Собствениците на включени в общите горски стопанства имоти, които не членуват формално в кооперативните сдружения, не губят права да получават облагите, които им се следват.

Чл. 13. Когато собствениците на имотите, включени в общите горски стопанства, са по-малко от законното число за образуване на кооперативно сдружение, образуват се горско-стопански задруги, които се ръководят от комитет, съставен от 3 лица, избрани от собствениците на горите.

Чл. 14. Стопанисването на общите горски стопанства става въз основа на стопански планове, които имат за цел да осигурят трайност и постоянство в ползуването.

Извършването на общите горски стопанства, включително и извършването на реалните притежания и изготвянето на стопанските планове става от службите при Дирекцията за горите и лоза безплатно, а ограничаването на горските стопанства и означаването на вътрешното стопанско разделение — за сметка на съответните собственици на горите.

Чл. 15. Извършването и уредбата на общите горски стопанства може да се извърши, по искане на съответните горско-стопански кооперации или задруги, и от лесозиди на частна практика, но за сметка на съответните собственици на горите. За покриване на разходите за тази цел, Министерството на земеделието и държавните имоти разреша извънредни ползвания.

Чл. 16. След утвърждаването на стопанските планове, единичното ползуване от отделните реални притежания не се разрешава под никакъв предлог.

Чл. 17. Реалните имуществени владения, включени в общите горски стопанства, се превръщат в идеални имуществени дялове.

Превръщането на реалните имуществени дялове в идеални се извършва, в шестмесечен срок от утвърждаването на стопанския план, от комисия, в състав: местния лесничей, съответния общински кмет и 5 лица, избрани от собствениците на горите, респективно от упразителните тела на кооперацията или задругата.

Чл. 18. При оценката на имотите, включени в общите горски стопанства, и определяне идеалните имуществени дялове, комисията взема предвид действителната стойност на имотите — гори, долини, изостазени ниви и други подобни, включени в предмета на горското стопанство.

Чл. 19. Определените за предмет на земеделско стопанство работни земи — ниви, ливади, градини и други подобни, макар и да се намират въ границите на горските стопанства, не се оценяват и не се превръщат в идеални имуществени дялове, а се предоставят за свободно използване от съответните им собственици, които се задължават да ги ограничат, в едногодишен срок от утвърждаването на стопанския план, откъм горската площ с трайни и видни знаци — в противен случай използването им се спира по административен ред и на нарушителите се налага наказание, предвидено в чл. 168 от закона за горите.

Чл. 20. Решенията на комисията по чл. 17 от настоящия закон относно оценката и размяна на дяловете са окончателни и не подлежат на обжалване.

Когато се установи, че при оценката на имотите и при определянето на идеалните имуществени дялове е извършена груба грешка, съответният районен горски инспектор нарежда да се извърши нова оценка и да се определят отново идеалните имуществени дялове от същата комисия.

Чл. 21. Извършването на работите в горите — събиране, първична обработка, извозване на дървените материали до временните складове, почистване на съчища, напаса на горски птици, залесяване, добиване на второстепенни горски производи и други подобни — става задължително по стопански начин, под ръководството на местния лесничей.

Срещната за мъроприятията по подобрене състоянието на горите и другите земи, включени в общите

горски стопанства, както и за напаша на горски пшеница и пр. се вземат от приходите на селските гори. Ако някоя горско-стопанска кооперация или задруга откаже да отдели необходимите средства за целта, министърът на земеделието и държавните имоти може да нареди лесничеството да извърши тези мероприятия за сметка на собствениците на горите. Във такъв случай нужните за това суми се вземат от получения такива при продажбата на главните и второстепенни горски продукти, като се връщат само излишците на собствениците на горите, респективно на горско-стопанските кооперации или задруги, заедно с нужните оправдателни документи за направените разходи.

Чл. 22. За да се набавят достатъчно парични средства — оборотен капитал — за провеждането на стопанското ползуване, Министерството на земеделието и държавните имоти може да разрешава извънредни етати, които се приспадат от определените в стопанския план редовни етати за останалите години от ревизионния период.

Чл. 23. Добивът — материален и паричен — от общите горски стопанства се разпределя от управителния съвет на кооперацията или задругата, съобразно размяна на идеалните имуществени дялове — в зависимост от решението на редовното общо събрание.

Когато добитите дървени материали се разпределят между собствениците, предварително се задържат съответните дялове от предвидените общи бюджети или действителни разходи.

Чл. 24. Продажбата на добитите горски производи става по начина, предвиден от общото годишно събрание на горско-стопанската кооперация или задруга, като за всяко отделение случай се взема съгласието и на местния лесничей.

Използването на пашата в общите горски стопанства става срещу определени цени за глава добитък и за година или сезон.

Чл. 25. Когато има наложена съдебна възбрана върху част от общото горско стопанство или върху идеалните имуществени дялове, ползуването не се спира, а приходите от частта, върху която е възложена съдебната възбрана, се внасят в Българската народна банка до окончателното разрешаване на спора.

Чл. 26. Собствениците на реални или идеални дялове от общите горски стопанства могат да продават своите права само на жители от населеното място, в землището на което се намира общото горско стопанство, и то ако не притежава повече от 200 декара гори.

Местните община и кооперация имат право на прадимство при закупуване на реални или идеални имуществени дялове.

Изкупените от кооперацията имуществени дялове остават за обща кооперативна полза.

Чл. 27. Прехвърлянето на реалните или идеалните имуществени дялове от общите горски стопанства става по реда на нотариалните продажби.

#### Преходни разпоредби.

Чл. 28. Съществуващите до влизането на закона в сила общи горски стопанства (ревири) и горско-стопански (горовладчески) кооперации, съгласно закона за продаване на нѣкои държавни гори в Станимашка околия, с неговите изменения и допълнения, в землището на едно населено място се прегрупират според постановленията на настоящия закон в срок от 10 години.

Чл. 29. За прилагането на настоящия закон се изготвя правилник от Министерството на земеделието и държавните имоти, който се утвърждава с указ.

Чл. 30. Настоящият закон отменя всички законоположения, които му противоречат.

**Председателствувал:** Димитър Пешев. Има думата народният представител г-н Минчо Ковачев.

**Минчо Ковачев:** (От трибуната) Г-да народни представители! Тръгнете ли в чужбина и хвъряте ли поглед върху горите на Чехословакия или на другите западни държави, веднага ви удря въ очи хубавата гледка, която те представляват — правилно разпределени дървета. Особено пък когато ги наблюдавате от нѣкоя височина, вие виждате как изглеждат те като подстригани по върховете. Пътувате ли с нашите влакове и надникнете ли към нѣкои гористи места, вие виждате само шубраци и пороища. Тръгнете ли към горите и нагизете ли в тях, вие виждате само дънери, издънки и шубраци. Г-да народни представители! Доколкото статистиката е върна, говори се, че подобни държавни гори в България има към 10 милиона декара, част от които са

на здрави черноземни почви, а друга част — на неодобни каменисти почви. По-голямата част, обаче, от тези гори са на хубави, здрави почви. Тези гори не дават абсолютно никакъв доход, нито дори служат за паша, защото са отдалени за горски райони, за горски мѣста, и често пъти не ами почти изключително служат като повод за съставяне актове на опова бедно население край тези гори, което случайно е пустнало козите си или овцете си там. Действително тази картина е тъжна. Тя е още по-тъжна, като се вземе предвид, че, според статистиката на земедѣлско стопанство се падат едва 16-20 декара земя, когато в западните държави, които са по-слаби стопански, където производството е много по-голямо, благодарение на рационалното използване на земята, земедѣлското стопанство притежава до 50 декара земя.

От тук трябва да си поставим въпроса: трябва ли българските граждани — аз не говоря вече за правителство и власти, но въобще за българския гражданин — да търпи подобни окаяни гори, които нѣмат абсолютно никаква стойност, не дават никакви доходи, когато същевременно пък се чувствува толкова остър глад за земя? И действително, нашият законодател много отдавна е бил доста загрижен по този въпрос и е създал един закон, по силата на който подобни гори, които нѣмат абсолютно никаква стойност като гори, понеже са застарѣли и заклеявали, както ги наричат, се раздават на селското непроизводително население, при условие то да ги изкоренява, да оползотворява земята до 5 години и след петата година да ги презалесява. Създателите на този закон сигурно са имали предвид, че в нашето село има много безработни, особено през сезона, когато се изкореняват горите, че има много хора гладни за земя и, най-после, че подобна земя, тѣста, богата ханаанска земя, в продължение на 5 години широко би рентирила труда на онзи селянин-бедняк, който ще изкорени тези гори и ще използва земята. Направиха се тук-там опити. Опитите дадоха отлични резултати. Тези опити, обаче, за голямо съжаление, бѣха направени както казах, само тук-там, малко. Тези опити се направиха по силата на един отдавнашен закон, за който мога да кажа дори, че е замръзнал и може би на мнозина е неизвестен.

Непростено е да стоят неизползувани тези заклеявали гори днес, когато има такъв глад за топлина, когато селските училища са затворени по липса на дърва за отопление, макар че около училищата съществуват десетки хиляди декари заклеявали гори, когато селският труд днес стои неизползуван, а земята в тези гори може да даде благодатни резултати. Ако тази земя даде само по 80 кг. плод на декара първата година — овес или други култури — ние бихме могли да получим 80-100 милиона килограма зърно, тъй ценно и необходимо в днешно време. Макар че за разработването на земята в тези гори не е необходимо да се похарчи нито една стотинка, защото организицията е налице, трудът е налице, ние не правим нищо за нейното разработване и създаваме други закони, по силата на които търсим близу милиарден заем за разработване на гори, за укрепяване на пороищата и т. н., създаваме сега закон за коопериране на частните гори. Аз нѣмам нищо против тези закони, защото и аз, и вие, всички бѣхте свидетели на еднодушното, със което гласувахме тук близу 1 милиард лева за подобрене на горите. Но ако си зададете въпроса, дали ще трябва отсега да се почне харченето на тези пари, или ще трябва, преди да ги похарчим, да разработаме ония гори, които гният, които могат да се разработят със труда на бедните български селяни, вие непременно ще си отговорите, че изхарчането на тези пари ще трябва да стане много по-късно и че, преди разработването на пустѣщите и гниещи гори, не трябва да се пипне от тях нито една стотинка, особено в времена като днешните. Никой нѣма да се намъри по-удобен момент за разработване на българските пустѣщи гори — разбира се, които са на здрави почви — момент, в който зърното има голяма стойност, когато не само дървото, но и корените на дървото, което се изкоренява, имат своята голяма стойност. Ако съ години се отлага този въпрос и се остави да се разреши в един момент, когато може би ще настѣпи дъмпинг на зърното, тогава реализирането на тази задача ще бъде трудно, почти невъзможно.

И мене ми се струва, че пред всички други мѣрки, пръв път се налага на българската власт ударно да предприеме разработването на тези гори, раздаването им на бедните селяни, за да могат още през тази зима, до

като не е падналъ дебелъ снѣгъ, да бждатъ тѣ изкоренени и обърнати въ почва за посѣване, да бждатъ използвани още напролѣтъ за добиване на зърно и други храни. Мене ми се струва, че нѣма да бжде никакъ мъчно да се предприеме едно таква ударно разработване на тѣзи гори, ако още сега се въпрегне цѣлиятъ апаратъ въ Министерството на земедѣлието — агрономи, лесничи и пр. Азъ смѣтамъ, че въ такъвъ случай могатъ да се разработятъ още презъ тази зима не по-малко отъ 2 милиона декара такива гори, ако е вѣрно, че действително такива гори имаме 10 милиона декара, отъ които най-малко 5-6 милиона декара сѣ на здрави почви. Азъ самиятъ наблюдавахъ села, където е предприета такава работа на личиативно, въ малкъ масшабъ, поради липса на достатъчно провявено интересъ. Азъ видѣхъ каква благодатъ носи това. Ние имаме мѣста, макаръ и малко, както казахъ, където бедни селяни използватъ въ продължение на 3-4-5 години земята. Тамъ, където мѣстата се залесиха, сега има единъ отличенъ паркъ, подреденъ, и следъ нѣколко години ще има доходни гори, които ще дадатъ нова благодатъ, нови приходи на околнитѣ села.

Конкретно по законопроекта за групиране на частнитѣ гори. Отъ мотивитѣ къмъ законопроекта азъ виждамъ, че той се създава за правилно стопанисване на частнитѣ гори отъ страна на собственицитѣ имъ. По-големата частъ отъ тѣзи гори сѣ въ много лошо състояние, на мѣста слабо продуктивни, а на мѣста съвършено унищожени и образуватъ поройни огнища. Ако такива сѣ частнитѣ гори, азъ ще кажа, че въ много по-печално състояние сѣ държавнитѣ гори, за които преди малко говорихъ. Затова азъ смѣтамъ, че преди да се замислите за кооперирането на частнитѣ земи, държавата трѣбва да се замисли за своитѣ собствени гори или, по-право, да приложи ударно единъ законъ, преди да пристѣпни да урежда частнитѣ горски стопанства и да създава законъ за тѣхното подобрене. Азъ не искамъ да кажа, че въпросътъ за частнитѣ гори трѣбва да бжде изоставенъ. Той сѣщо така трѣбва да бжде разрешенъ, защото всѣка площъ въ границитѣ на българската държава, която не дава никакъвъ плодъ, създава пакости. Не може да се търпи една земя, която не се използва. Овни, който не може да я използва, ще трѣбва да я отстъпи на овни, които може да я използва и които работи не само съ физическия си трудъ, но и съ интелекта си, съ инициативитѣ си и пр.

Като мѣрка за разработване на частнитѣ гори азъ виждамъ, че въ законопроекта се предвижда задължителното коопериране. Азъ не съмъ противъ кооперирането на частнитѣ гори, но се питамъ, практически какъ ще се приложи то? Какъ ще се приложи кооперирането на тѣзи гори, събрани отъ нѣколко души стопани, където почвата е различна, сѣчището е различно, материалътъ е различенъ, където ще трѣбва да играятъ комисии и — ако това се постигне следъ дълги разпризии — където и притежателитѣ сѣ различни, едни принадлежатъ на селското стопанство, други сѣ отъ градоветѣ, трети иматъ горитѣ си по наследство и т. н.? И най-после, ако всичко това се разреши по единъ или другъ начинъ, какъ ще стане практически подобрието на тѣзи гори, когато въ тѣхъ трѣбва да играе трудътъ? Ако пъкъ ударимъ да харчимъ пари за надници, мене ми се струва, че горитѣ ще бждатъ изядени за надници, преди тѣ да сѣ дали своя приходъ. Мене ми се струва, че по тоя въпросъ ние вървимъ по погрѣшенъ пътъ. Може би нѣкъде да има примѣри за това, но тамъ то е постигнато може би само благодарение на мѣстнитѣ условия и не е приложимо навсякъде въ страната ни. Другъ би билъ въпросътъ да не се търпятъ нито закеявѣли, нито недоходни гори. Тамъ вече законътъ може да действа, и то въ друго направление: който не стопанисва по известни правила своята гора, да сѣ лиши отъ правото да я притежава, и гората да бжде изродена на трѣгъ за негова смѣтка на овни, който ще я стопанисва добре. Това е едно правилно разсъждение. Тамъ вече частната гора ще се стопанисва отъ частния стопанинъ може би съ труда на семейството му, може би съ другъ трудъ, но тя ще влѣзе въ рѣцетъ на овни, който действително ще я стопанисва. Така ще се веѣ страхъ въ притежателя на гората, че ако той самиятъ не обработва гората си рационално, ще трѣбва, по изриченъ законъ, да се прости съ нея, може би и на ниска цена, когато дойде да се продава на трѣгъ, за да влѣзе въ рѣцетъ на другъ. Това е много по-безболезнено и много по-малко накарняващо частната собственостъ, отколкото начинътъ, по който се процедира тукъ — принудителното коопериране на частнитѣ гори.

Азъ не искамъ да отнемамъ много вашето време. Моята задача бѣше да направя предупреждение, че експлоатацията на горитѣ трѣбва да стане по силата на севаш-

ния законъ веднага, защото не се изискватъ никакви срѣдства, а само инициатива и трудъ и, второ, да се изостави принудителното коопериране на частнитѣ гори за малко по-късно време.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Има думата г-нъ министърътъ на земедѣлието и държавнитѣ имоти.

**Министъръ Димитъръ Кушевъ:** Г-да народни представители! Вие виждате, че въ едно време, когато имаме толкова много грижи за уредбата на нашето стопанство и въобще за държавното управление, правителството ви сезира съ нѣколко законопроекта за горитѣ. Това гозори, че ние не пропушаме никоя областъ отъ нашия животъ незасегната, въдрѣки напрежението на времето. Въ никоя отъ сеситѣ на Народното събрание отъ войната насамъ не сѣ предлагали толкова законодателни мѣрки за горитѣ, както презъ настоящата сесия. Всичко това е въ кръга на единъ добре обмисленъ планъ. То отговаря на задачата, която сме си поставили: да начертаемъ за българското стопанство единъ петгодишенъ планъ, изпълнението на който да даде блестящи резултати. Въ този планъ ние не можемъ да пропуснемъ и грижата по отношение на българскитѣ гори. Нѣколкото закони за засилване земедѣлското производство, съ които сте сезирани, разрешаватъ проблемата цѣлостно и ако следъ това законитѣ бждатъ добре приложени съ срѣдствата, които вие току-що приехте, бждете увѣрени, че българската земя ще бжде не само разхубавена, но ще добие голѣмо стопанско значение за бждещитѣ, близки и по-далечни, поколения. Историкътъ ще има да отбележи голѣмата следа, която ние оставяме въ стопанското развитие на България съ тази наша дейность. Г-да народни представители! Ние не можемъ да си дадемъ въ този моментъ точна смѣтка за голѣмитѣ последици, които ще иматъ тѣзи мѣрки, които вие, чрезъ въпроснитѣ закони, гласувате.

Азъ взехъ думата само за да отговоря на казаното отъ народния представител г-нъ Минчо Козачевъ. Дълга да му кажа, че що се отнася до разработването на горски площи, въ никое време не сѣ разработвали толкова много, колкото сега. Не минава день, при докладитѣ отъ директора на горитѣ, да не подписвамъ протоколи, съ които да се изключватъ площи отъ горското стопанство. Въдрѣки затрудненията, въдрѣки липсата на достатъчно персоналъ, ние работимъ най-усилено за уредбата и устройството на българскитѣ гори. Повтарямъ, азъ ежедневно подписвамъ протоколи за изключване на площи отъ горското стопанство, които площи биватъ поставяни на разположение на населението. Разбира се, благородяването на тѣзи площи, тѣхното използване за разни земедѣлски култури зависи отъ самото мѣстно население. Ние, отъ наша страна, правимъ всичко, каквото е възможно, за да го подпогнемъ. Азъ взехъ актъ отъ туй, което каза г-нъ Минчо Козачевъ, и на нова смѣтка ще поискамъ отъ мѣстнитѣ органи на министерството да засиатъ презъ зимата сѣята дейность, за да може, доколкото това е възможно, всички изключени площи отъ горското стопанство да бждатъ подготвени за засѣване презъ пролѣтътъ.

Колкото се отнася до загрижеността на г-нъ Минчо Козачевъ относно мъчнотитѣ, които ще се срещнатъ при приложението на закона за групиране на частнитѣ гори, дълга да го успокоя съ казаното въ чл. 4 отъ сѣщия законъ, а именно, че задължителното групиране на частнитѣ гори ще става последователно. По установенъ редъ ще се направи пренесна отъ съответнитѣ мѣстни органи, заедно съ представители на населението, дали да се събератъ въ единъ комплектъ частнитѣ гори на нѣкой горски ридъ, за да може правилно да бжде ржководена както сѣчътъ, така и залесяването имъ, да нѣма на едно мѣсто позалени гори, а на друго мѣсто да нѣма никакви гори.

Ние имаме опитъ, г-да народни представители, въ това отношение. Самъ азъ лично бѣхъ изненаданъ отъ това, което е направено въ Асеновградско. Два пъти презъ това лѣто азъ бѣхъ въ тамошнитѣ гори. Тамъ има 60 кооперативчески кооперации, които обединяватъ въ себе си около 10,000 души. Тамъ се работи най-интензивно и азъ бѣхъ изненаданъ, когато самитѣ горовладѣлци — горското население, а не лесовѣдитѣ — се явиха и казаха: „Г-не министре, едно хубаво, едно паметно дѣло, се извърши съ кооперирането на горитѣ въ нашия край; ние имаме вече голѣмъ успѣхъ; гората се използва най-рационално; нашитѣ доходи сѣ повишили и сѣщевременно гората е пазена, а не както преди това опустошавана.“

Ето виждате, г-да народни представители, що този пътъ, последователно — подчертавамъ стократно думата последователно — безъ да изнасяваме нѣщата, въ отиданитѣ

горски райони ние ще вървим към стабилизиране положението на горитѣ, към охраняването имъ и ще ги направимъ да служатъ на българския народъ. За насъ тѣ нѣма да бъдатъ само целъ, тѣ ще бъдатъ едно срѣдство. Обаче, въ епохата, въ която живѣемъ, трѣбва да подчертаемъ, че българскиятъ народъ е зече достатъчно нарастналъ, издигналъ се е въ всѣко отношение и знае да цени своитѣ гори, знае да ги пази, за да може тѣ да служатъ и на иднитѣ поколения. За тази целъ прокарваме този законъ. Другиятъ законъ, който ще разгледаме следъ малко, за укрепяване порошката и залесяването на България, ще бѣде също така едно голѣмо културно дѣло, което ние осигурихте преди малко и съ срѣдства.

Въ края на краищата, г-да народни представители, тия закони ще бъдатъ полезни не само отъ чисто стопанска гледна точка. Съ тѣхъ ще възпитаемъ българския народъ да подобрява и пази българскитѣ гори, чрезъ тѣхъ ще регистрираме единъ голѣмъ успѣхъ. Съ този успѣхъ има да се гордѣе българското правителство, но най-вече има да се гордѣе XXV Народно събрание. Съ тия закони, г-да народни представители, ние ще покажете висотата, на която е издигнатъ вече българскиятъ народъ.

Азъ моля да се съгласите, законопроектът да бѣде приетъ на първо четене, като въ комисията подробно ще го разгледаме и обсъдимъ. (Ръкоплѣскания)

**Председателстващъ Димитър Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Които приематъ на първо четене законопроекта за групиране на частнитѣ гори, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ отива въ комисията.

Понеже г-нъ министърътъ на войната е тукъ, ще миnemъ къмъ разглеждане на точка девета отъ дневния редъ:

**Първо четене на законопроекта за измѣнение на военно-сѣдебния наредба-законъ.**

Моля г-на секретаря да го прочете.

**Секретаръ Стефанъ Каравановъ:** (Чете)

### „МОТИВИ

**къмъ законопроекта за измѣнение на чл. 2 отъ военно-сѣдебния наредба-законъ.**

Г-да народни представители! Съ присъединяването на Македония и Бѣломорска Тракия къмъ територията на царството се наложи и нова дислокация на войската. За поддържането реда и дисциплината въ последната, освенъ съществуващитѣ четири областни военни сѣдилища, потребно е да се предвидятъ и други такива сѣдилища, което налага съответно да се измѣни военно-сѣдебниятъ наредба-законъ. Но тъй като числото на сѣдилищата, съставътъ имъ и тѣхнитѣ мѣстоседалища сѣ въ зависимостъ отъ състава и дислокацията на войската, намѣри се за целесъобразно числото имъ и тѣхниятъ съставъ да бъдатъ опредѣлени въ щатове на войската, а мѣстоседалищата и областитѣ имъ — съ заповѣдъ на министра на войната.

Гр. София, ноември 1941 г.

Министъръ на войната, генералъ-лейтенантъ:

**Т. Даскаловъ**

### ЗАКОНОПРОЕКТЪ

**за измѣнение на военно-сѣдебния наредба-законъ.**

Параграфъ единственъ. Алинея втора на чл. 2 се измѣнява така: „Въ царството се учредяватъ областни военни сѣдилища, числото и съставътъ на които се опредѣля споредъ щатове на войската, а тѣхнитѣ области, както и мѣстоседалищата имъ, се опредѣлятъ съ заповѣдъ на министра на войната. Сѣдилищата носятъ имената на градовете, гдето имъ сѣ седалищата“.

**Председателстващъ Димитър Пешевъ:** Има думата народниятъ представител г-нъ Петко Стайновъ.

**Петко Стайновъ:** (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Азъ нѣмахъ намѣрение да вземамъ думата тукъ въ плену, като се надѣвахъ, че този законопроектъ ще отиде въ комисията и дори бѣхъ помолилъ председателя на комисията да помоли г-на министра на войната да се съгласи да отиде този законопроектъ въ комисията. Но тъй като председателятъ на комисията днесъ не е тукъ и, може би, г-нъ министърътъ на войната не е уведоменъ, затуй стана нужда да взема думата, за да пред-

ложда да стане само една дребна поправка, на която бихъ помолилъ г-на министра да погледне сериозно.

Касае се за следното. Ние си даваме всички много добра смѣтка за необходимостта въ този моментъ да има военни и, въ случая, даже военно-полевѣ сѣдилища. Тия сѣдилища сѣ истински сѣдилища. Ние трѣбва да щадимъ тѣхния авторитетъ и да направимъ всичко възможно, щото тѣ да останатъ като истински сѣдилища. И затуй не бива да допускаме нищо, което би могло да накърни тѣхния авторитетъ, като истински сѣдилища. Като се прочете, обаче, параграфъ единственъ на законопроекта, ще се види, че има единъ изразъ, който може да предизвика известно тълкуване. Казано е: „Въ царството се учредяватъ областни военни сѣдилища, числото и съставътъ на които се опредѣля“ и пр.

Г-да! По принципъ ще трѣбва да стане разширение властта на военния министъръ, за да може да се съобразяватъ необходимоститѣ на военното правосѣдие съ дислокацията на войскитѣ. По този поводъ не бихъ могълъ да направя възражение, макаръ че, въ известни отношения азъ мисля, че този въпросъ е разрешенъ съ чл. 622 отъ военно-сѣдебния законъ, който членъ дава право на военния министъръ въ военно време и при военно положение да създава нови сѣдилища. Чл. 622 гласи: „При нужда, съ заповѣдъ отъ министра на войната, могатъ да бъдатъ учредени и други военно-полевѣ сѣдилища, чийто области се опредѣлятъ съ щщата заповѣдъ“. Г-нъ министърътъ ще каже: сега нѣмаме военно положение, сега нѣмаме нито военно време. Добре, но ние преди известно време гласувахме чл. 33-а отъ закона за гражданската мобилизация, който казва: „При повикване на временно обучение“ — каквото е сега положението — „за повече отъ 3 седмици Министерскиятъ съветъ, по докладъ на съответния министъръ, може да постанови да се турятъ въ действие пълно или частично законитѣ, правилницитѣ и наредбитѣ, предназначени за военно време“. Споредъ мене, този членъ дава право на военния министъръ, щото и сега, когато не е обявено военно положение, той да може да поиска чл. 622 да бѣде турнатъ въ изпълнение и да може и сега, безъ този новъ текстъ, да създаде нови военни сѣдилища и да опредѣли тѣхнитѣ области. Но г-нъ министърътъ на войната може да е счелъ най-после за нужно, за да нѣма колебание дали законътъ за гражданската мобилизация засѣга и военното ведомство, да поиска да внесе тая поправка. По туй азъ не правя възражение, макаръ че би могло и друго решение да има на този въпросъ.

Но туй, което ме накара да говоря по този законопроектъ, то е, че въ текста на параграфъ единственъ се говори, че числото и съставътъ на областнитѣ военни сѣдилища се опредѣля споредъ щатове на войската.

За да бѣде едно учреждение юрисдикция, има редъ условия, но едно отъ най-важнитѣ условия е, щото неговиятъ съставъ да бѣде опредѣленъ само отъ закона. Ако съставътъ на едно учреждение може да бѣде опредѣляненъ отъ изпълнителната власт, тогава нѣма да имаме юрисдикция, а ще имаме така нареченитѣ изключителни сѣдилища. Изключителни сѣдилища сѣ ония, които се създаватъ било за особени процеси, било, че особени състави се създаватъ за особени хора. Въ всѣки случай чл. 73 отъ конституцията забранява изрично създаването на изключителни сѣдилища. Значи, едно учреждение, чийто съставъ може да се опредѣли отъ съответния министъръ, отъ изпълнителната власт, нѣма да бѣде истинска юрисдикция. Ето защо съставътъ на единъ сѣдъ трѣбва да бѣде опредѣленъ винаги съ законъ. И по досегашната наша практика всички състави на всички сѣдилища, които сѣ истински сѣдилища, по които нѣма споръ, че сѣ сѣдилища, винаги сѣ били опредѣляни съ законъ.

Ето защо азъ бихъ помолилъ г-на министра на войната, за да не се остави впечатление, че се създаватъ чрезъ законопроекта изключителни сѣдилища, че се нарушава единъ основенъ принципъ за юрисдикциитѣ, за сѣдилищата, да се съгласи, думата „състава“ да се махне и да остане текстътъ така: „Въ царството се учредяватъ областни военни сѣдилища, числото на които се опредѣля“ и т. н.

Кое е важно за министра на войната? За него е важно да може да има свобода да създава нови сѣдилища и да опредѣля тѣхнитѣ области, а колкото до състава имъ, да остане той да се опредѣля тъй, както това е посочено въ членове 11 и 12 на военно-сѣдебния законъ. Чл. 11 отъ този законъ казва: „Областниятъ воененъ сѣдъ се състои отъ председателъ, помощникъ и временни членове“. А членове 12 и 13 казватъ, какъ се назначаватъ временнитѣ членове. Така че съ законопроекта даваме право на воен-

ния министър да може той да измѣни съставитѣ на военнитѣ сѣдилища, за учредяването на които се говори въ сѣщия законопроектъ.

Може би това не е неговата мисъл и азъ съмъ убеденъ, че не е това мисълта на г-на министра на войната. Но за да нѣма съмнение, за да не се поражда съмнение, че тия сѣдилища сѣ истински юрисдикции, азъ бихъ молилъ да се махне думата „състава“. Или ако г-нъ министърътъ на войната иска, нека да направи едно тълкуване, което ще бѣде автентично и задължително, че подъ думата „състава“ той разбира само разпредѣляне на отдѣленията въ сѣда, но не и отъ какви хора да се състои военниятъ сѣдъ.

Така че или да се махне думата „състава“ или да се даде едно тълкуване, за да бѣдемъ наясно и за да не се изпадне въ противоречие съ основния принципъ, че съставитѣ на военнитѣ сѣдилища се опредѣля отъ законодателната, а не се опредѣля никога отъ изпълнителната властъ.

Това е, което имахъ да кажа.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Има думата г-нъ министърътъ на войната.

**Министъръ генералъ-лейтенантъ Теодоси Даскаловъ:** Г-да народни представители! Съгласно постановленията на законитѣ, особено тия, които създадохме напоследъкъ, сега азъ мога да имамъ колкото си искамъ военни сѣдилища. Въпросътъ, обаче, се касае за мирновременнитѣ сѣдилища. Въ военно-сѣдебния законъ е казано, че българската войска има 4 сѣдилища, мѣстата на които сѣ точно опредѣлени: София, Пловдивъ, Плевенъ и Шуменъ. Благодарение на това, че числото и мѣстата имъ сѣ точно опредѣлени, азъ не мога да създамъ, ако се яви такава нужда, нѣкакъвъ мирновремененъ сѣдъ било въ Драма, било другаде нѣкъде въ новитѣ предѣли на царството.

Та, въпросътъ се касае за мирновременни сѣдилища, а не за военновременни, каквито при повикване на временно обучение на нѣколко набора, азъ мога да създамъ. И понеже въ закона сѣ опредѣлени точно градоветѣ, въ които се учредяватъ военни сѣдилища, азъ не мога да създамъ сѣдилища, споредъ нуждата, и на други мѣста, особено да създамъ мирновременни сѣдилища въ новитѣ земи. За туй азъ искамъ това измѣнение.

Сѣщевременно азъ искамъ да поясня, че подъ думата „състава“, която е упомената въ параграфъ единственъ, не се разбира онова, което каза тукъ г-нъ проф. Стайновъ. Азъ не съмъ ималъ намѣрение да измѣнямъ състава на сѣдилищата. Тукъ думата „състава“ е употребена въ смисълъ на щатъ — двама следователи вмѣсто единъ, или двама регистратори повече, или единъ писаръ повече и т. н. Въ този смисълъ, на щатъ, е употребена думата „състава“. И азъ не държа тоя щатъ да се опредѣля отъ военния министъръ. Това ще зависи отъ бюджета. Въ бюджета се предвижда щатътъ, следователно, съставътъ на сѣдилищата. Следъ като бюджетътъ се приеме, съставътъ е вече опредѣленъ. Така че тукъ съставътъ не ни толкова интересува, колкото числото и мѣстото на военнитѣ сѣдилища, за да се освободи министърътъ на войната отъ ограничението, което му създава военно-сѣдебниятъ законъ.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Ясно е.

Ще поставя на гласуване. Които приематъ на първо четене законопроекта за измѣнение на военно-сѣдебния наредба-законъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Министъръ генералъ-лейтенантъ Теодоси Даскаловъ:** Предлагамъ, законопроектътъ да се приеме и на второ четене, по спешностъ.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Г-нъ министърътъ на войната предлага да се даде спешностъ на законопроекта. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да го докладва.

**Докладчикъ Стефанъ Караивановъ:** Думата „състава“ ще се заличи ли?

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Следъ това тълкуване, което даде г-нъ министърътъ на войната, нѣма нужда да се заличава думата „състава“.

**Министъръ генералъ-лейтенантъ Теодоси Даскаловъ:** Текстътъ на параграфъ единственъ да си остане така, както е.

**Докладчикъ Стефанъ Караивановъ:** (Чете)

### „ЗАКОНЪ

за измѣнение на военно-сѣдебния наредба-законъ.

Параграфъ единственъ. Алинея втора на чл. 2 се измѣнява така: „Въ царството се учредяватъ областни военни сѣдилища, числото и съставътъ на които се опредѣля споредъ щатветѣ на войската, а тѣхнитѣ области, както и мѣстоседалищата имъ, се опредѣлятъ съ заповѣдъ на министра на войната. Сѣдилищата носятъ имената на градоветѣ, гдето имъ сѣ седалищата“.

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Които приематъ заглавието на законопроекта и параграфъ единственъ така, както се докладваха, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка, единадесета, отъ дневния редъ:

**Първо четене на законопроекта за укрепяване на пороищата и залесяването на България.**

Предвидъ на това, че законопроектътъ е доста дълъгъ, моля да се съгласите да бждатъ прочетени само мотивитѣ.

Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчикъ Димитъръ Марчевъ:** (Чете)

### „МОТИВИ

къмъ законопроекта за укрепяване пороищата и залесяването на България.

Г-да народни представители! Значителна площъ отъ широколистнитѣ ни гори, особено край населенитѣ мѣста и главнитѣ съобщителни артерии — желѣзопѣтнитѣ линии и шосета — сѣ сведени до едно жалко състояние, което отбива погледа и огорчава душата на всѣки съзнателенъ българинъ: насажденията сѣ превърнати въ силно изредѣли и заклеявѣли шубраци съ лѣсна на повърхността канари и застрашителни ровини и сипеи — гнѣзла на пороища, които ни излагатъ като народъ на културния и стопански напредѣкъ и носятъ голѣми опасности за общото ни народно стопанство.

За да се отстранятъ причинитѣ и ограничатъ пакостнитѣ послѣдствия отъ пороината стихия, нужно е да се предприеме бързото и планоно укрепяване на пороищата и залесяването на оголенитѣ планински склонове, още повече, че работитѣ въ тази насока сѣ предпоставка за редица мѣроприятия отъ жизнено значение за народното ни стопанство, каквито сѣ мѣроприятитѣ за подобрене на работната земя по постройка на шосета и желѣзопѣтни линии, корекция на рѣки, оросяване и пр.

За да се отговори на новитѣ условия и на нарастналата и неотложна нужда отъ укрепяване пороищата и залесяването, изработи се настоящиятъ законъ, съ който главно се цели:

1. Да се осигури сътрудничеството на всички служби и ведомства, прѣко заинтересувани отъ бързото и планоно укрепяване на пороищата и залесяването, като се съгласуватъ усилията имъ и се осигурятъ необходимитѣ срдѣства.

2. Да се премахнатъ всички прѣчки, които сѣ се появили въ течение на досегашното изпълнение на работитѣ по укрепяване пороищата и залесяването, най-важната отъ които е въпросътъ за предварителното отчуждаване на частнитѣ земи, подлежащи на залесяване.

3. Да се улесни и подпомогне поминѣкътъ на населението въ пороинитѣ области, като се разреши обработването и използването на частъ отъ работнитѣ земи по начинъ, който не представлява пороина опасностъ, и

4. Да се подпомогне и насърчи частната и обществена инициатива за извършване на укрепителни и залесителни работи.

Предвидъ на гореизложеното, моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложения законопроектъ за укрепяване пороищата и залесяването въ България.

София, октомврий 1941 г.

Министъръ на земедѣлието и държавнитѣ имоти:

Д. Кушевъ

(Ето текстътъ на законопроекта:

## ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за укрепяване пороищата и залесяването в България.

### Глава I.

#### Цель.

- Чл. 1. Настоящият закон има за цел да осигури:
- а) цялостното изпълнение на мѣроприятия по укрепяване пороищата и залесяването в пороиниѣ области и порѣчия, и
  - б) създаването на горски ивици и комплекси съ защитно значение за околнитѣ земи, пѣтища и др. и на паркови гори и горски пояси в околността на населенитѣ мѣста за украса и в интереса на народното здраве.

### Глава II.

#### Предметъ.

- Чл. 2. Предметъ на настоящия законъ сѣ земитѣ:
- а) вѣ границитѣ на охранителнитѣ и строго охранителни периметри, съгласно членове 25 и 26 отъ закона за горитѣ;
  - б) върху които е необходимо да бѣдатъ създадени защитни горски ивици и комплекси, за да се подобриятъ условията за земеделското производство или да се защитятъ населенитѣ мѣста, съобщителни сръдства, сѣоръжения и др., и
  - в) вѣ близостъ на населенитѣ мѣста, чието залесяване е наложително отъ здравно и естетично (украсно) гледище.
- Чл. 3. Създаването на защитни гори става върху държавни, общински и други обществени земи, а вѣ краенъ случай и върху частни имоти. Частнитѣ имоти се замѣнятъ съ държавни или общински земи и гори или се отчуждаватъ по реда, предвиденъ вѣ чл. 33 на закона за горитѣ.

При извършване комасацията на земитѣ вѣ землището на всѣко населено мѣсто се прави задължително предварителна преценка върху нуждата отъ защитни гори, следъ което се отдѣлятъ земи за тая целъ.

Опредѣленитѣ земи за защитни гори се обявяватъ за охранителни периметри по реда, предвиденъ вѣ членове 20 и 25 на закона за горитѣ.

Чл. 4. Вѣ землището на населенитѣ мѣста, вѣ чийто непосредствена близостъ липсватъ гори, общинитѣ се задължаватъ, вѣ срокъ една година отъ влизането вѣ сила на настоящия законъ, да опредѣлятъ подходящи мѣста, предимно пустѣещи и малоценни земи, за създаване на паркови гори и горски пояси. Тия гори трѣбва да иматъ следната най-малка площъ:

- за населени мѣста до 10.000 жители — 100 декара, и
  - за населени мѣста надъ 10.000 жители — 300 декара.
- Земитѣ за паркови гори се обявяватъ за охранителни периметри по реда, предвиденъ вѣ членове 20 и 25 отъ закона за горитѣ.

### Глава III.

#### Организация и изпълнение на работитѣ.

Чл. 5. Рѣководството и общиятъ надзоръ на работитѣ за постигане на целитѣ, изброени вѣ чл. 1 отъ настоящия законъ, принадлежатъ на Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти — Дирекция на горитѣ и лова.

Чл. 6. Всички мѣроприятия отъ техническо-укрепително и горско-културно естество за трайното отстраняване пакостнитѣ действия на пороитѣ и за възстановяване производителната способност на пороинитѣ земи се организиратъ и извършватъ отъ Отдѣла за укрепяване пороищата и залесяването при Дирекцията на горитѣ и лова.

Чл. 7. Вѣ силно пороинитѣ области се откриватъ, като външни поддѣления на Отдѣла за укрепяване пороищата и залесяването, специални бѣора и секции, районитѣ на които не сѣ вѣ зависимостъ отъ административното дѣлене на страната.

Чл. 8. Секциитѣ за укрепяване пороищата и залесяването извършватъ всички работи вѣ връзка съ постигане целитѣ, изброени вѣ чл. 1 на настоящия законъ. Тамъ, където нѣма такива секции, тия работи се извършватъ отъ съответнитѣ лесничества.

Чл. 9. За системното и планоно укрепяване на пороинитѣ области и порѣчия вѣ страната, вѣ опредѣленъ редъ, съобразно на нуждата отъ тѣхното заздравяване, се изработва „Обща държавна програма за укрепяване пороищата и залесяването вѣ България“.

Чл. 10. За обсъждане и решаване въпроситѣ, свързани съ съставянето и изпълнението на общата държавна програма за укрепяване пороищата и залесяването, съ целъ да се постигне трайно сѣтрудничество между различнитѣ

учреждения и служби при Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти — Дирекция на горитѣ и лова, се учредява „Технически съветъ по укрепяване пороищата и залесяването вѣ България“, вѣ съставъ: председател — директорътъ на горитѣ и лова и членове — началникътъ на отдѣла за укрепяване пороищата и залесяването и рѣководителитѣ на останалитѣ служби при Дирекцията на горитѣ и лова, юрисконсултътъ, началникътъ на бюджетно-контролния отдѣлъ и началникитѣ на отдѣли за вътрешно преселване и заселване и на водитѣ при Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти, началникътъ на отдѣлъ за поддържане на желѣзопѣтни линии при Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата, началникитѣ на отдѣли водни строежи, пѣтища и постройка на нови желѣзопѣтни линии при Министерството на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството, началникитѣ на службата обществени бедствия и на административния отдѣлъ при Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

При обсъждане на въпроси, интересуващи други ведомства, вѣ съвета участвуватъ и тѣхни представители.

Вмѣсто началникитѣ на отдѣли и служби, вѣ заседанията на техническия съветъ могатъ да участвуватъ тѣхни представители.

Секретаръ на съвета е служебно лице отъ Отдѣла за укрепяване пороищата и залесяването.

Чл. 11. Техническиятъ съветъ дава мнение по следнитѣ въпроси:

- а) съставянето и измѣнението на общата държавна програма за укрепяване пороищата и залесяването;
- б) правилно използване на отпуснатитѣ за изпълнението на програмата сръдства, както и за намирането на нови;
- в) издаденитѣ наредби и правилници по изпълнението на общата програма;
- г) размѣра на участието на отдѣлнитѣ ведомства вѣ разходите по извършване на предвиденитѣ вѣ програмата укрепителни работи;
- д) въпроситѣ, свързани съ групирането и изселването на колибарски селища отъ пороинитѣ области, и
- е) създаване на защитни гори.

Чл. 12. Техническиятъ съветъ се свиква на заседание по нареждане на министъра на земеделието и държавнитѣ имоти.

Решенията на съвета по точки „а“, „б“, „в“, „д“ и „е“ на членъ 11 отъ настоящия законъ се изпълняватъ следъ одобрението имъ отъ министъра на земеделието и държавнитѣ имоти, а по точка „г“ — отъ Министерския съветъ.

Чл. 13. Вѣ околийскитѣ центрове се учредяватъ околийски технически комитети по укрепяване пороищата и залесяването, вѣ съставъ: началникътъ на съответната секция по укрепяване пороищата и залесяването или мѣстния лесничей, инженерътъ по водитѣ, околийскиятъ инженеръ, околийскиятъ агрономъ, секционниятъ инженеръ по поддържането на желѣзопѣтни линии и околийскиятъ управител.

Чл. 14. Околийскитѣ технически комитети даватъ мнение и преценка върху нуждата отъ:

- а) укрепяването на известни порои вѣ околията, подредени по степенята на тѣхната пороиностъ и опасностъ, и опредѣлятъ процентно размѣра на вредитѣ, които се причиняватъ на сѣоръженията, мѣроприятията и стопанствата на различнитѣ ведомства и на засегнатитѣ населени мѣста;
- б) създаване на защитни горски ивици и комплекси, и
- в) отъ оправяне (коригиране) и очистване на естествено или изкуствено задрѣстенитѣ или стѣснени легла на пороитѣ вѣ землището на всѣко населено мѣсто, както и по въпроса, дали това да се извърши отъ и за смѣтка на брѣгособственичитѣ съ или безъ помощта на държавата или съответната община.

Чл. 15. Мненията и препорѣжитѣ на околийскитѣ комитети се протоколиратъ и се представятъ вѣ Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти за разглеждане отъ техническия съветъ.

Чл. 16. Околийскитѣ комитети се свикватъ по починъ на съответнитѣ началници на секции за укрепяване пороищата и залесяването или лесничей.

Чл. 17. По починъ на кметовѣтѣ и съ сѣдействието и сѣтрудничеството на учителитѣ, свещеничитѣ, кооперациитѣ, туристическитѣ, ловнитѣ и други дружества вѣ населенитѣ мѣста се учредяватъ мѣстни „комитети за залесяване и украса“.

Задачата на тия комитети е да подпомагатъ морално и сѣ парични сръдства и трудъ създаването на парковитѣ гори и горски пояси около населенитѣ мѣста.

Освенъ това комитетитъ за залесяване и украса иматъ задачата да съдействуватъ изобщо на горската властъ при упазване на съществуващитъ и при създаването на нови гори.

Чл. 18. Службата за укрепяване пороищата и залесяването предприема въ държавнитъ, общинскитъ и други обществени земи, които се включватъ въ охранителнитъ и строго-охранителнитъ периметри, всички необходими техническо-укрепителни и горско-културни работи безъ всякакви ограничения и условия. Собственицитъ на тия земи — общини и обществени институти, ставатъ по право собственици и на създаденитъ отъ държавата горски култури.

Чл. 19. Въ частнитъ земи, включени въ границитъ на охранителнитъ и строго-охранителнитъ периметри, горнитъ работи се извършватъ съ държавни и обществени сръдства отъ службата за укрепяване пороищата и залесяването следъ надлежното предупреждение на собственицитъ или владѣтелитъ на земитъ.

Частнитъ собственици си запазватъ правото на собственостъ върху своитъ земи, както и върху горскитъ култури и тревни площи, които бждатъ създадени върху тѣхъ съ държавни или обществени сръдства. Тѣзи култури и ливади се стопанисватъ по предвиденитъ въ закона за горитъ и настоящия законъ начинъ и редъ.

Чл. 20. Когато по преценка на службата за укрепяване пороищата и залесяването отчуждаването на частни земи по закона за отчуждаване: на недвижими имоти за държавна и обществена полза, съ спешностъ за залесяването, се налага въ интереса на предприеманитъ отъ нея техническо-укрепителни и горско-културни работи, то се извършва:

1. Въ полза и за смѣтка на държавата, ако частнитъ земи сж свързани въ единъ или повече комплекси и сж въ непосредствено съседство съ държавни гори и земи.

2. Въ полза и за смѣтка на общинитъ и други обществени учреждения, ако свързанитъ въ комплекси частни земи иматъ повече отъ 100 декара.

3. Въ полза и за смѣтка на съществуващитъ горовладѣлчески кооперации или други сдружения отъ този родъ, съ задължение да залесятъ и стопанисватъ тия имоти на кооперативни и задружни начала.

Чл. 21. Работнитъ и други незалесени частни земи, включени въ охранителнитъ и строго-охранителнитъ периметри, могатъ да се използватъ съ земеделски и други култури, ако, по преценка на Министерството на земедѣлнето и държавнитъ имоти, се терасиратъ или засадятъ (засѣятъ) съ трайни култури по предварително изработени планове отъ службата по укрепяване пороищата и залесяването.

Чл. 22. За да се осигури необходимата свобода на действие при укрепяването и залесяването на поройнитъ области, се предприема принудително изселване или прегрупиране на колибарското население.

Изселването се извършва съгласно чл. 140 отъ закона за горитъ и специалния законъ за вътрешно преселване и заселване.

Чл. 23. Добиването и ваденето отъ обществени земи на карниерни материали — камъни, чакълъ, пѣськъ и др. за нуждитъ по изпълнение на държавната програма, както и тѣхното превозване презъ тия земи и складирането имъ въ тѣхъ, става безъ да се заплащатъ държавни такси, наемно право и обезщетения на собственицитъ и наемателитъ. Това безплатно използване продължава, докато съществува нуждата отъ изброенитъ материали.

Чл. 24. Необходимитъ за укрепителнитъ съоръжения дървени материали се отсичатъ безплатно отъ държавнитъ гори. Отъ общинскитъ и други обществени гори материали се взематъ безплатно, ако горитъ се намиратъ въ землището, въ което се строятъ съоръженията, и по тарифни цени, ако горитъ сж извънъ землищата.

Чл. 25. Карниерни, дървени и други материали за укрепителни съоръжения могатъ да се взематъ и отъ частни карниери, гори и земи, веднага следъ уведомяването на собственицитъ имъ отъ горската властъ. Взетитъ материали се заплащатъ по цени, опредѣлени отъ комисия, въ съставъ: по единъ представител на горската властъ, на данѣното управление и на съответната община. Обжалването на тия оценки и обезщетения става по общия редъ въ установенитъ за това срокове.

За материалитъ, които се добиватъ отъ бръговетъ и откоситъ на поройтъ и се употребяватъ за постройка на укрепителни съоръжения, заздравяващи сѣщитъ бръгове и откоси, не се плаща обезщетение.

Чл. 26. За пълното или частично използване на частни земи за работилища, складове, пѣтища и др., докато трае нуждата отъ това, се плаща на собственицитъ на тия земи обезщетение по реда на чл. 25 отъ тоя законъ.

Чл. 27. Превозътъ по българскитъ държавни желѣзници и по държавнитъ водни пѣтища на всички семена, фиданки и материали, необходими за работитъ по укрепяване пороищата и залесяването, се извършва по специални намалени тарифи, а когато се отнася до обекти, интересувачи желѣзницитъ и корабоплаването — безплатно.

#### Глава IV.

##### Сръдства.

Чл. 28. Необходимитъ сръдства за извършване на всички работи въ връзка съ поставенитъ въ чл. 1 на настоящия законъ цели се набиратъ отъ:

а) редовни годишни предвиждания въ бюджета на Министерството на земедѣлнето и държавнитъ имоти — Дирекция на горитъ и лова — най-малко 50.000.000 л., и Дирекцията за подобрене и увеличение на работната земя — 50.000.000 л.;

б) вноски, предвидени въ бюджетитъ на заинтересуванитъ министерства, дирекция, общини, обществени институти, кооперации и др. за мѣроприятията на службата по укрепяване пороищата и залесяването;

в) дългосрочни държавни заеми;

г) откупитъ отъ временната трудова повинност, отредена за залесяване;

д) суми отъ подарѣци и завещания.

Чл. 29. При Отдѣла за укрепяване пороищата и залесяването отъ Дирекцията на горитъ и лова се открива специална счетоводна служба. На главния счетоводител се авансиратъ сумитъ отъ вноскитъ, предвидени въ бюджетитъ на другитъ министерства, дирекции и др. Сѣщиятъ се грижи за редовното имъ оправдаване.

Чл. 30. За залесяването на земитъ, съгласно чл. 4 отъ настоящия законъ, съответнитъ общини се задължаватъ да предвиждатъ ежегодно въ бюджетитъ си достатъчно суми за залесяването най-малко на една десета частъ отъ общата, опредѣлена за залесяване, площъ.

Въ случай че тия суми не се предвиждатъ въ общинскитъ бюджети, тѣ се вписватъ служебно по искане на съответнитъ началници на бюра за укрепяване пороищата или районни горски инспектори отъ инспекцията, която утвърждава общинскитъ бюджети.

Ако въпрѣки това тия суми не се предвиждатъ или отпуснатъ отъ съответната община, по нареждане на Министерството на земедѣлнето и държавнитъ имоти, може да бжде преустановено временно ползуването на тия общини отъ горитъ.

Чл. 31. Сръдствата, които общинитъ отпускатъ за залесяване, съгласно чл. 30, сж отдѣлни отъ ония отпусканни по чл. 28, буква „б“, за извършване на техническо-укрепителни строежи, възъ основа мненията и препорѣжитъ на съответнитъ технически съвети по укрепяване пороищата и залесяването.

#### Глава V.

##### Насърчения и награди.

Чл. 32. Необходимитъ фиданки и семена за залесяване и затревяване на всички мѣста, включени въ предмета на горското стопанство, се отпускатъ безплатно отъ държавата и общинитъ, независимо отъ това, чия собственостъ сж земитъ и отъ кого се извършва залесяването и затревяването.

Чл. 33. Всички частни лица, кооперации и дружества, които по свой починъ и за своя смѣтка залесяватъ собствени земи, включени въ предмета на горското стопанство, се ползватъ, освенъ отъ облагитъ по членове 136, 137 и 138 отъ закона за горитъ, и съ безлихвенъ заемъ въ размѣръ до 50% отъ общата стойностъ на мѣроприятията по залесяването и укрепяването.

Заемитъ се отпускатъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка срещу залогъ на земитъ на собственицитъ, а лихвитъ на заемитъ се изплащатъ съ бюджетни сръдства на Дирекцията на горитъ и лова.

Чл. 34. Ако собственицитъ на земи, включени въ предмета на горското стопанство, се коопериратъ съ целъ да ги залесятъ и укрепятъ и следъ това ги използватъ на задружни начала, се ползватъ освенъ отъ облагитъ по членове 136, 137 и 138 отъ закона за горитъ и други специални закони, но още и съ безлихвенъ заемъ въ размѣръ на дължестното извършване на работитъ по залесяването и укрепяването по реда на чл. 33, алинея втора, отъ настоящия законъ.

Чл. 35. Частнитъ лица, дружества, общини и др., които иматъ право на облагитъ по чл. 139 отъ закона за горитъ, се ползватъ и отъ ония на чл. 33 отъ настоящия законъ.

Чл. 36. Собствениците на земи, които сж залесени съ държавни или обществени сръдства, не се ползват съ облагите по членове 136, 137 и 138 отъ закона за горитѣ и по членове 33 и 34 на настоящия законъ.

Чл. 37. На частни стопани, които произвеждатъ съ свои сръдства добре отгледани горски фиданки за залесяване, се отпускатъ безлихвени заеми въ размѣръ 50% отъ стойността на очакваното производство на фиданки отъ за- сѣтитъ горски семена.

Заемитъ се отпускатъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка срещу залогъ на земята и фиданкитъ или срещу другъ приетъ отъ банката залогъ, а лихвитъ се изплащатъ съ бюджетни сръдства на Дирекцията на горитѣ и лова.

Чл. 38. На частни стопани, които сж устроили на свои сръдства разсадници за производство на горски фиданки, се отпускатъ награди до 1.000 л. на декаръ успѣшно отгледано семеище.

Чл. 39. На частни стопани, които върху свои собствени земи и на свои сръдства желаятъ да си създадатъ защитни горски ивици и комплекси, се отпускатъ безплатно необходимитъ горски фиданки. Сжщитъ се ползватъ, освенъ отъ облагите по членове 136, 137 и 138 отъ закона за горитѣ, и съ тия по чл. 33 на настоящия законъ. Ако нѣколко стопани се сдружатъ и създадениъ гори се стопанисватъ кооперативно, освенъ всички други, получаватъ и обла- гитъ по чл. 34 отъ закона.

Защитнитъ гори се създаватъ подъ ръководството на органитъ на горската властъ.

## Глава VI.

### Наказателни постановления.

Чл. 40. Длъжностни лица отъ което и да е ведомство, които не изпълняватъ задълженията си по настоящия законъ, или поради немарливостъ, бездействие, противоза- конни разпоредби и отказване съдействие станатъ при- чина да се извърши нарушение на сжщия, ако не подле- жатъ на по-тежко наказание по другъ законъ, се наказ- ватъ съ глоба отъ 200 до 2.000 л.

Чл. 41. Който строи укрепителни, корекционни и други съоръжения въ границитъ на охранителнитъ и строго-охранителнитъ периметри безъ разрешение и безъ дадени строителни линии отъ службата по укрепяване пороищата и залесяването, се наказва съ глоба отъ 200—2.000 л., а построенитъ съоръжения, ако сж въ вреда на укрепява- нето на пороя, се развалятъ по административенъ редъ.

Чл. 42. За причиненитъ повреди отъ хора и добитъкъ на укрепителни съоръжения, сгради, огради, пѣтища и знаци въ периметритъ, нарушителитъ се наказватъ съ глоба отъ 200—5.000 л., както и да възстановятъ сто- ренитъ повреди или заплатятъ обезщетение, равно на стойността на повредитъ.

Чл. 43. Работни земи въ границитъ на охранителнитъ и строго-охранителни периметри, заети съ трайни култури (овощни градини, лозя, ливади и др.), съгласно чл. 21 отъ настоящия законъ, могатъ да се разорятъ и превърнатъ въ другъ видъ култури само следъ писмено разрешение отъ Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти.

Нарушителитъ се наказватъ съ глоба отъ 200—2.000 л.

Чл. 44. Който преотстъпи, похаби, продаде или изпол- зува за други цели отпуснатитъ му безплатно, съгласно чл. 32 отъ настоящия законъ, семена, фиданки и др., се наказва да заплати стойността имъ и глоба въ петоренъ размѣръ на сжщата.

Чл. 45. Който преминава или прекарва добитъкъ из- вѣнъ опредѣленитъ пѣтища и проходи презъ охранител- нитъ и строго-охранителнитъ периметри, се наказва съ глоба отъ 50—500 л.

Чл. 46. Който съ думи и действия прѣчи за изпълне- нието на мѣроприятията по настоящия законъ, се наказва съ глоба отъ 200—2.000 л.

Чл. 47. Всички нарушения и повреди, причинени отъ хора и добитъкъ на културитъ, съоръженията, сградитъ, почвата и други въ охранителнитъ и строго-охранителни периметри, се преследватъ съгласно закона за горитѣ и общия наказателенъ законъ.

Чл. 48. Установяването и преследването на наруше- нията по настоящия законъ ставатъ по реда, предвиденъ въ закона за горитѣ.

## Глава VII.

### Общи разпоредби.

Чл. 49. Укрепяването, коригирането и даването на ко- рекционни линии отъ службата за укрепяване пороищата и залесяването се отнася само за ония водни течения и части отъ тѣхъ, които не влизатъ въ общата държавна програма за водитъ.

Чл. 50. Укрепителнитъ и залесителнитъ работи, които се извършватъ отъ службата за укрепяване пороищата и залесяването за смѣтка на нѣколко заинтересувани ве- домства, общини и пр., не се започватъ, докато не постѣ- пятъ опредѣленитъ имъ, съгласно мнението на техниче- ския съветъ при министерството, вноски.

Чл. 51. Ако въ продължение на три години следъ обя- вянето на земитъ за охранителни периметри, не се изра- ботятъ съответнитъ планове за ограниченото имъ сто- панисване и ползуване, заинтересуванитъ могатъ да по- искатъ отмибяването или видоизмѣняването на съответ- нитъ постановления.

Чл. 52. Пустѣщитъ земи въ границитъ на предмета на горското стопанство, които сж предметъ на безвъзмездно отстъпване по чл. 139 отъ закона за горитѣ, се издирватъ и установяватъ отъ органитъ на горската властъ, за да може да се пристѣпи къмъ тѣхното раздаване и зале- сяване.

Чл. 53. Когато сжществуватъ гори, въ границитъ на предмета на горското стопанство, по състояние и съставъ не отговарятъ на своето предназначение, допуска се, съ разрешение на Министерството на земедѣлието и държав- нитъ имоти, изкореняването имъ и създаването на нови на тѣхно мѣсто.

Чл. 54. Опредѣленитъ за залесяване работни земи и други празни мѣста въ държавнитъ, общински и други обществени гори, могатъ да се отдаватъ на частни сто- пани за временно селско-стопанско ползуване срещу за- дължението да залесятъ тия земи въ срокъ и по начинъ, установени отъ горската властъ.

Чл. 55. За прилагането на настоящия законъ ще се из- работи отъ Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти специаленъ правилникъ.

Чл. 56. Настоящиятъ законъ отмибява всички закони, които му противоречатъ.)

**Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ:** Ще поставя на гласуване. Който приематъ на първо четене законо- проекта за укрепяване пороищата и залесяването на Бъл- гария, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ се изпраща въ комисията.

Г-да народни представители! Моля да се съгласите да вдигнемъ заседанието, като предлагамъ следното засе- дание да се състои въ вторникъ, 9 декемврий, 15 ч., съ следния дневенъ редъ:

Одобрение на предложението:

1. За одобрение 40. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 3 ноемврий 1941 г., протоколъ № 180, относно извършената отъ Българската народни банка, за смѣтка на държавата, обмѣна на леи, динари, драхми и германски военни марки презъ 1940 и 1941 г.

2. За освобождаване Валтеръ Егонъ фонъ деръ Хайде отъ поетото задължение да върне изнесената отъ него за Югославия лека кола „Мерседесъ Бенцъ“, типъ V—170, № 402988 на мотора и шасито.

3. За освобождаване отъ вносно мито и всѣкакви други данѣци, такси и бории 20.000 кгр. сухобезсолни биволски кожи.

4. За одобрение IV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 26 септемврий 1941 г., протоколъ № 150, относно вноснитъ по общественно осигуряване и лѣкуване на работницитъ и служащитъ отъ Скопска и Битола области.

5. За одобрение 87. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 августъ 1941 г., протоколъ № 132, относно предаването въ притежание на института за общественно осигуряване движимитъ и не- движимитъ имоти, принадлежащи на учрежденията за общественно осигуряване въ освободенитъ презъ 1941 г. земи.

Първо четене на законопроектитъ:

6. За допълнение на наредбата-законъ за етажната собственостъ.

7. За измѣнение бюджета на Главната дирекция на строежитъ за 1941 бюджетна година.

8. За измѣнение и допълнение на членове 9, 39 и 45 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

9. За отстъпване даромъ на германската държава за германско училище въ гр. Скопие държавно мѣсто отъ 6.000 кв. метра и намиращата се въ него сграда на ул. „Царь Симеонъ“ № 16 въ гр. Скопие.

10. За почитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ.

11. Одобрение решенията на прошектарната комисиия, взети въ заседанието ѝ на 14 ноемврий 1941 г., протоколи № № 23, 24 и 25.

12. Докладъ на комисията по провѣрка на изборитѣ въ колегиитѣ: Бургаска селска, Елховска I, Поморийска, Пловдивска селска IV, Никополска II, Плѣвенска II, Казанлъшка II, Старозагорска I, Старозагорска II, Старозагорска III, Чирпанска I, Хасковска II, Шуменска I, Търговищенска II, Бѣленска I, Поповска II и Тетевенска.

Които приематъ предложения дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Затварямъ заседанието.

(Затворено въ 17 ч.)

Подпредседателъ: **ДИМИТЪРЪ ПЕШЕВЪ**

Секретари: **НИКОЛАЙ СУЛТАНОВЪ**  
**ГЕОРГИ МИХАЙЛОВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **ДОНЧО ДУКОВЪ**